

roštnina
plačana
gotovini.

Nj. Vis. prestolonaslednik Peter

2

ŽENA IN DOM

Brezplačna priloga za ročno delo

GOSPODINJA!

praznuješ **svatbo**, ko vabiš prijatelje, **pojedino**, pomni, da boš goste zadovoljila le, če jim med drugim **postrežeš** tudi z izbornimi **Pekatetami** ali **Jajninami**. Zanesljivo prave so le v paketih po $\frac{1}{4}$ kg in $\frac{1}{2}$ kg.

Ko pripravljaš za **krst**, ko pripravljaš sploh kako

ČE HOČETE, DA BO VAŠA DECA ZDRAVA
POTEM POMNITE, DA JE

3^a otroke

ZAHTEVAJTE JO PRI SVOJEM TRGOVCU!

Salonske stoječe kakor tudi najrazličnejše prvovrstne stenske in namizne ure, nadalje na.novejše ure v raznih oblikah, kakor: sove, kužke, mrtvaške glave, mucke itd., ter precizne žepne ure, razne budilke, zlatnino srebrnino in optične predmete v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča

staroznana tvrka

L. VILHAR, urar, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

Brezplačna priloga.

Preproga v vbodu kelim.

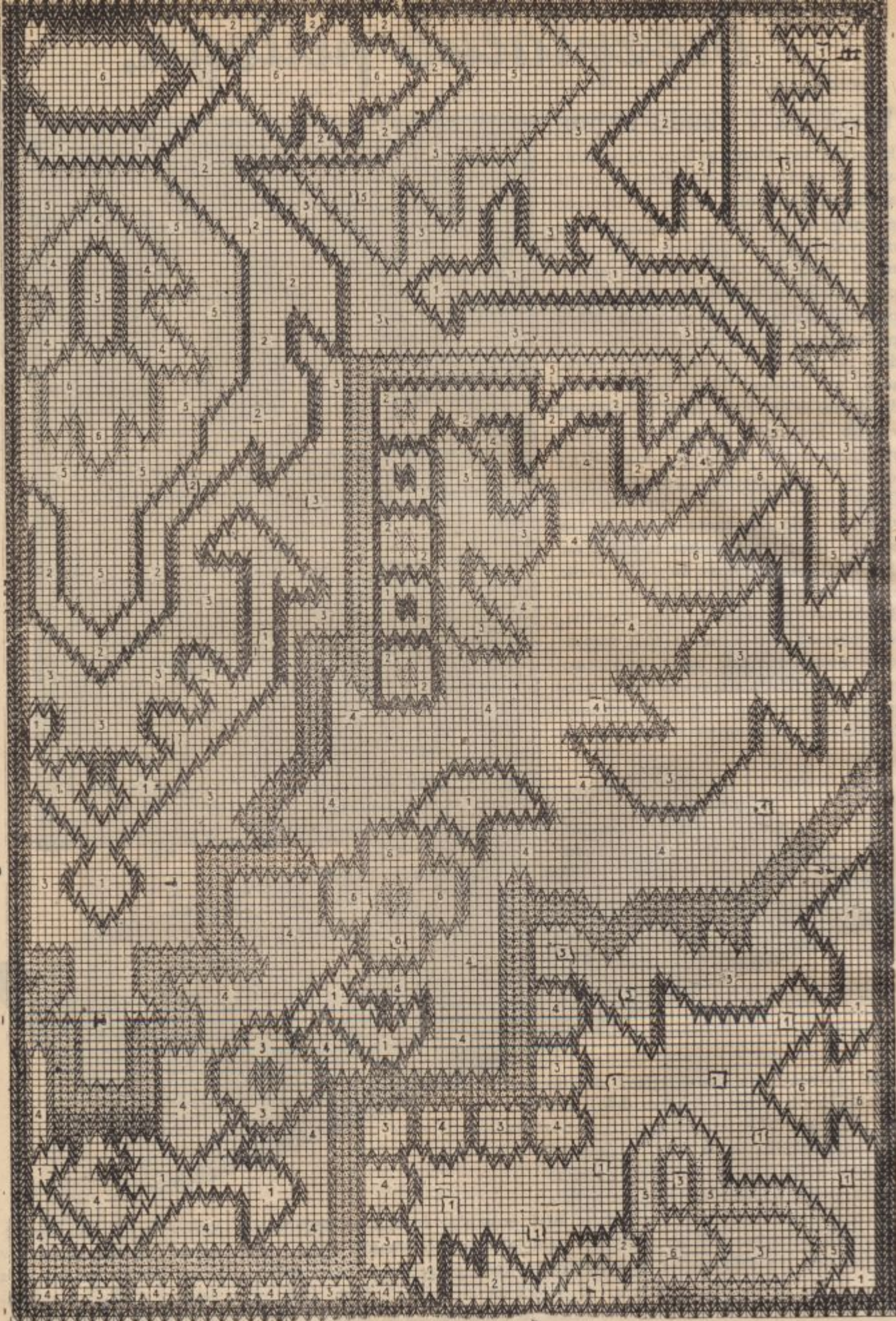
Preproge se izšivajo na juto, na stramin ali na kanavo z debelo svileno, volneno ali bombažasto nitjo. Glede na uporabo preproge in na vzorec se lahko vzame osnovno blago z debelejšimi ali tanjšimi nitmi. Dela se lahko v roki ali pa napeto na okviru. Preden se začne delati, je pravilno, da se niti na osnovnem blagu preštejejo in da se označi z nitjo sredina po dolžini in po širini. Če je treba, se pa vse osnovno blago razdeli v kvadrate, kar je potrebno zlasti pri drobnih vzorcih. Prav tako se morajo označiti s svinčnikom tudi kvadrati na predlogi, ker se s tem pri delu prihrani štetje. Dobro je pa tudi, če se prevleče ves vzorec z nitjo iste barve, s kakršno se pozneje izšije, tako kakor je videti na sliki. Volnene preproge so tople, paziti pa se mora, da ne pridejo vanje molji. Bombažaste preproge so lepe, trpežne, se preprosto čistijo in so tudi razmeroma poceni; svilene so pa dragocene, in ker je svila po naravi nežna, so preproge, izdelane iz nje, bolj za okras kakor za uporabo. Lepo učinkuje preproga iz

volne, pomešane s svilo, Igle z dolgim ušesom, ki jih rabimo pri tem delu, morajo biti tope, dolge in močne.

Preproga, kakršna je na sliki, je izdelana v vbodu kelim, ki je primeren posebno za zelo pisane vzorce. Vbod kelim se dela

v dveh nasprotnih vrstah. Šiva se čez štiri pokončne in eno vodoravno nit, vedno za dve niti naprej. Način dela se dobro vidi na sliki. Pri delu je dobro, če imamo toliko vdetih šivank, kolikor je barv v vzorcu, da gre delo hitreje od rok. Izgotovljeno preprogo je treba dobro polikati, preden se sname z okvira, če pa ni napeta na okviru, se polika na mehki ruti. Nato se pripravi lepilo, s katerim se preproga na levi strani tenko prevleče, nakar jo pustimo, da se posuši. Ko je pa podložena in ob obljenja, jo lahko z zadovoljstvom pognemo na tla. Lepilo: pšenični škrob se razmeša z leseno žlico v posodi z malo vode, tako da se naredi gosta kaša. Posebej se zavre voda, v katero se dene na osminko litra za grah strte smole ali pa mizarskega kleja, potem se pa še prida med mešanjem pripravljene pšenični škrob in pusti, da nekolikokrat prevre. Nato se odstavi in meša toliko časa, da se zmes med mešanjem ohladi.

1 temnokostanjeva, 2 svetlokostanjeva, 3 čokoladnorjava, 4 temnozelena, barva višnje, 5 barva starega zlata.

Vzorec za preprogo v vbođu kelim. Dela se na juto ali stramin. Če hočete imeti večjo preprogo, vzemite juto ali stramin z večjimi kvadrati, za manjšo preprogo pa z manjšimi kvadrati. Temu primerno mora biti tudi volna debelejša ali tanjša.

Takile so zavitki pravih

domaćih izdelkov

jugoslovanske tvornice Dr. A. Oetkerja

Dr. A. Oetker-jev
vanilinov sladkor
za kuhinjo.

Ta zavitek zadoštuje, da zadobi velik puding, krema, kolač ali 1 liter likerja prijeten vaniljev aroma.
Vsebinska teža zavitka nadomeštuje 2 1/2 stroke dobre vanilije.

Doktor Oetker-jev
pecilni prašek
je najboljši!
Zakonito zaščiten pod imenom

Backin

Od gospodinj potrošljen in milijonkrat izkoben

Bactamid

(nadomestek za jajca)
od Dr. Crata in Dr. Oetkerja

nadomešča moč za shajenje testa in barvo jajc; noževa konica tega praška vsebuje moč barve enega rumenjaka kakor tudi moč enega beljaka.

Bactamid se koristno doda vsaki modnati jedi in pecivu, posebno omletam, žličnikom, rezancem, krpicam, umikom, buhtelnjem, kolačem, maslenemu in krškemu testu itd. naker se dobi lepo obliko in je lahko prebavljivo.

Dr. Oetker-jev
PRIPOMOČEK
ZA
VKUHAVANJE
za gospodinjo.

Vsebinska teža zavojčka uporabljena po enostranskem navodilu, da 5 kg vkuhanega sadja, želeje, marmelade, sadnega sokovja, kumaram in sličnemu stalnost in zabranj niti kvarjenje po plesnobi ter kisanju.

Dr. Oetkerjevi šartlji kakor tudi pudingi, krema in drugi izdelki se dobe v vseh trgovinah.

! Mi kupujemo to

kar vam bo ugajalo

! F. Ks. Souivan

Veletgorina z manufakturno
Ljubljana, mestni trg 24.

SVOJE OBLEKE OHRANITE VEDNO KOT NOVE, AKO JIH DASTE

KEMIČNO ČISTITI ALI BARVATI
IZVRŠITEV V 24 URAH.

V TOVARNI

JOS. REICH
POLJANSKI NASIP 4-6

Zakaj damo mnogo za malo denarja

Od raznih strani smo bili že večkrat vprašani, kako moremo dajati za malo denarja toliko čtiva, koristnih prilog in praktičnih knjig. Te dni pa nas je vprašal mož neke naročnice, kako je mogoče, da damo za nagrade 15.000 knjig. Izračunal je, da stanejo te knjige tri četrtn milijona dinarjev. Temu se bo čudila tudi še kakšna druga naša čitateljica.

Ker nimamo pred Vami nobenih skrivnosti, bomo kar lepo razložili, kako in zakaj damo 15.000 knjig.

Večkrat smo že povedali, da je tisk zelo drag, če se mora tiskati majhna naklada. Čim večja je naklada, tem cenejša je knjiga. Na našem knjižnem trgu se s težavo proda tisoč ali dva tisoč knjig. Zaradi te majhne naklade so take knjige drage.

Založba «Uspeh» je tiskala svojo prvo knjigo «Sreča je v tebi» v 2000 izvodih. Zaradi te male naklade je morala nastaviti knjigotržno ceno za knjigo «Sreča je v tebi» na Din 50—. Mi pa smo tiskali 15.000 knjig in smo seveda za posamezno knjigo manj plačali kakor pa založba «Uspeh». Za to koristno knjigo smo se odločili zaradi tega, ker je v teh težkih časih vsem potrebna. Knjiga nam da novega poguma in nam pove, kje moramo iskati srečo.

Drugi razlog, da dajemo mnogo za malo denarja, je ta, ker se zadovoljimo z majhnim zaslužkom. Gledamo na to, da imamo majhne izdatke, zato mora delati pri nas posameznica za dve. Mi ne izdajamo «Žene in doma» samo za nekaj let in samo za 15.000 ali 20.000 naročnic. Če bomo z naročnicami pošteno ravnali in jim dali vse, kar je sploh mogoče, se zavedamo, da se bo o tem hitro glas širil in s tem se bo seveda tudi število naročnic pomnožilo. Naša dolžnost je, da nudimo mnogo za majhen denar, Vaša dolžnost pa je, da to poveste tistim, ki še niso naročnice «Žene in doma».

Pa še nekaj nam omogočuje, da dajemo naročnicam več kakor dobimo na naročninah. To so oglasi. Brez oglasov ni dobrega lista. Poglejte katerikoli inozemski časopis. Povsod boste videli, da imajo odlični listi v vsaki številki večasih kar po dve tretjini oglasov, in samo eno tretjino čtiva za svoje naročnike.

Kar se tiče nagradnega vprašanja, smo v tej zadevi dolgo razmišljali, kako naj napravimo, da bodo prav vse čitateljice zadovoljne. Združili smo s tem vprašanjem tudi še to, da izvemo od svojih naročnic, ali jim je «Žena in dom» res tisto čtivo, kateremu posvečamo vso pažnjo, in ali jim nudi res praktične in koristne stvari. Ljudje kaj radi igramo loterijo. Kdor igra v državni loteriji, ta ve, da polovica igralcev ne dobi denarja povrnjenega. Zato polovica igralcev izgubi svoj denar. Pri tombolah pa dobi nagrade komaj nekaj ljudi, vsi drugi pa so plačali samo zato, da so imeli upanje na glavni dobiček. Pa smo si mislili tole: vse naročnice skupaj tvorimo eno samo veliko družino, vse nas veže «Žena in dom». Zakaj bi mi našim naročnicam ne privoščili nekaj podobnega, kakor je loterija? Razlika pri našem nagradnem vprašanju je v tem, da pri nas nobena ne izgubi niti pare. Vsaka, ki odgovori, dobi lepo knjigo. Povemo samo to, da je vsebina knjige več vredna kakor njena knjigotrška cena (50 dinarjev). Tiste pa, ki se posebno trudijo in ki res s srcem vise na «Ženi in domu», pa bodo dobile še posebne nagrade.

Katere bodo dobile razpisane velike nagrade, pa bodo naročnice odločile z dopisnicami, ki bodo priložene tretji številki.

Neka naročnica nam je pisala, da drugega odgovora ne bodo poslale tiste naročnice, katerih odgovori ne bodo izbrani. Utemeljevala je to s tem, da jih potem ne bo več zanimalo, katera naj dobi glavno nagrado. Gotovo ni čitala 15. točke na strani 23, ki pravi, da dobe knjigo samo tiste, ki pošljejo prvi in drugi odgovor (točka 8). Zato smo prepričani, da se bodo vse rade udeležile in da bodo vse poslale tudi drugi odgovor. Vsebina knjige «Sreča je v tebi» je pač tako zanimiva, da bo hotela to knjigo vsaka dobiti. Če pa katera ne bo poslala drugega odgovora, seveda ne bo dobila knjige. Samo tiste naročnice, katerih odgovore bo odsek izbral, ne bodo smele poslati drugega odgovora.

Vprašali nas boste, kakšne koristi imamo od tega tekmovanja. Nič ne bomo skrivali. Poslušajte torej! Če plačujejo naročnice svojo naročnino mesečno, moramo vsako vplačilo vsak mesec posebej vpisati v štiri knjige in v kartoteko. Na leto je torej za eno na-

ZA VAS

imamo novo izbiro
krasnih oblek

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 16

Telefon 32-33

Telefon 32-33

ATELJEJ ZA
NOTRANJO
ING. J. MAHEN
ARH. D. SERAJNIK
ARHITEKTURO
LJUBLJANA
KOLDOVRSKA ULICA 28 II.

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg št. 7

Ogromna izbira ročnih del vseh vrst in najrazličnejši material
Predtiskarija, entlanje
in vezenje / Montiranje blazin, torbic i. dr.

Solidno blago! Ustan. 1860. Točna postrežba!

ročnico petkrat po dvanajst takih vpisov. Denimo, da bi mesečno vplačevalo 15.000 naročnic, bi bilo to na leto 900.000 vpisov. Zato pa je pogoj pri tem nagradnem razpisu ta, da se plača naročnina v treh obrokih. Na ta način lahko sami vidite, koliko si prihranimo dela. To žrtev, da plačajo naročnice naenkrat ali v treh obrokih, pa naročnice bolj ali manj težko že store. Saj jih za to njih žrtev čaka lepa knjiga, morda celo kakšna boljša nagrada, morda celo glavno darilo v vrednosti 18.000 dinarjev.

Seveda pa ne smemo zaradi teh nagrad onemogočiti mesečnega plačevanja naročnine tistim, ki ne zmorejo vsote za vseletno naročnino. Rekli bi celo, da so lista še bolj potrebne, ker se marsikaj nauče in si marsikaj prihranijo, če se ravnajo po nasvetih «Žene in doma».

Vidite, na vse strani moramo misliti, da je za vse prav. Če pa hoče katera še kakšna pojasnila o našem poslovanju, naj kar z mirnim srcem pride v našo pisarno, Dalmatinova ulica 10, kjer ji bomo radi pokazali, kar bo želela.

Vas vse pa prosimo, širite naš list, ki pomaga z nasveti premagati sedanje težke čase. ZALOŽBA.

Drage gospe in gospodične!

Najpoprej naj se tistim, ki ste mi še posebej pošile praznike in Novo leto, lepo zahvalim. Prav posebna hvala pa vsem tistim, ki ste mi pridobile novih naročnic. Verjemite mi, da sem bila veselo presenečena. Toliko naklonjenosti niti v sanjah nisem pričakovala. Ves svoj živi dan nisem dobila toliko pisem. Tako sem vesela Vas vseh in rada Vas imam. Človek je le vesel, če vidi veliko dobrih ljudi okoli sebe. Ne bom pozabila tega veselja, ki ste mi ga storile.

Tej številki sem priložila *Potočnikovo Trudo*. Če je katera pomotoma ni dobila ali pa se je izgubila, naj mi to sporoči z dopisnico. Seveda knjige nismo dobile zastoj. Zato se zanašam na Vas, da boste večkrat oprášali svojo pridobljeno naročnico, če je že plačala naročnino. Ako se bo katera skesala in «Žene in doma» ne bo hotela plačati, sem prepričana, da boste v tem primeru pridobili drugo naročnico. Saj veste, da bomo sicer imeli škodo. Tudi zanaprej Vas prosim, da mi pomagata pridobivati naročnice. V nekaterih krajih jih je še nekaj, ki bi se naročile, če bi katera povedala, kakšne koristi bo imela od «Žene in doma» in njegovih prilog.

Nasvetov, kako naj list izboljšam, sem pa na žalost dobila samo sedem. Ne vem, kaj bi bilo temu vzrok. Ali ste prezrle mojo prošnjo ali pa ste z listom zadovoljne.

Neka naročnica graja, da prinaša list premalo razkošno modo in premalo modelov. Tej želji ob najboljši volji ne morem ugoditi. «Žena in dom» ni modni list. Naš list prinaša modne stvari v glavnem zaradi tega, da so naročnice v splošnem poučene, kaj diktira kraljica «Moda». Obžalujem le, da moda ne prinaša preprostih oblek. Vem, da je več takih naročnic, ki jim moda prav malo koristi. Zato ne morem dovoliti več prostora za modno razkošje.

Kakor sem že objavila v prvi številki, bomo četrto številko posvetili našim preprostim ženam. Tem bomo

POSTNI JEDILNIK...

Žive ribe vseh vrst, sveža divjačina prve kakovosti.

Za postne tedne nižane cene!

Ribe na vsako mizo, ker so poceni in zdrave.

Gospodinje in kuharice, posetite mojo prodajalno.

„RIBA“ Jos. Ogrinc, Ljubljana, Gradišče 7.

OKUSNA
IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA
KAVA

prinesli take kroje, obleke in ročna dela, ki bodo primerna za slovensko skromnost. Vse, kar bomo prinesli, bodo lahko z majhnim denarjem s pridom uporabile zase, za dom in za družino.

Da pa ne bom kaj prezrla, prosim Vašega sodelovanja. Ako ima katera kakšne želje in dobre misli, naj jih hitro sporoči. Uvaževala bom vsak dober nasvet. Delavske in kmetijske žene prosim, da mi pri tej številki pomagajo in pošljejo svoje prispevke. Želim, da bo ta številka koristna in poučna ter vsem všeč.

Druga je svetovala, naj prinašamo več čtiva o gospodinjstvom in več otroških slik. Zdi se mi, da je vsega tega v vsaki številki dovolj. Dobila pa sem tudi nasvet, ki hoče nasprotno, da prinašamo manj otroških stvari. Meni lepa otroška slika, iz katere se soita naš bodoči rod, prav gotovo ugaja. Seveda pa moram misliti tudi na druge želje in zato v bodočih številkah ne bo toliko otroških slik, kar naj nekatere oprostite. Rada pa bi ustregla vsem. Same pa veste, da to ni vselej mogoče.

V prihodnjih številkah tako dolgih pisem ne bom pisala, ker moram prostor izkoristiti za druge koristnejše stvari.

Vas vse skupaj lepo pozdravlja

urednica.

Službo iščem:

- 827. za trgovsko pomočnico, vajeno vsega dela,
- 828. za blagajničarko, vestno in zanesljivo moč,
- 829. za krojaško pomočnico,
- 830. za tri pisarniške uradnice z lepimi ispricjavali,
- 831. za vzgojiteljico, ki jo lahko toplo priporočam,
- 832. za dve kuharici,
- 833. za štiri gospodinjake pomočnice,
- 834. za knjigovodko in
- 835. za hotelskega slugo.

Tiste, ki potrebujejo to ali ono moč, prosim, da mi to sporoče. Pomagajte ljudem, ki iščejo dela. Med svojimi znanjki sem že vse ovedela in ne doblim nobene službe več.

836. Skrbna mati sprejme dojenčka ali mlajšega otroka v oskrbo.

Nekatere naročnice so spregledale, da je treba plačati za udeležbo pri nagradnem tekmovanju vseletno naročnino. Položnice smo priložili prvi številki. Tista, ki jo je založila, dobi novo pri svojem poštnem uradu. Na tako položnico naj napiše: „Žena in dom“, Ljubljana, številka 15.490.

VPRAŠUJEM

Vprašanja:

Lastni dom. Moj mož hoče zidati skupno s svojim tovarišem družinsko hišo. Priliječe bi imeli mi, prvo nadstropje pa on. Posestvo naj bi bilo vpisano na oba na polovico. Jaz pa imam tehtne pomisleke proti taki kompaniji. Čeprav se sedaj vsi dobro razumemo, pa ne vemo, kaj pride. Katera ima kaj izkušenj v podobni zadevi?

Ali naj se v drugič omožim? Pred tremi leti mi je umrl mož, s katerim sem bila komaj eno leto poročena. Najin sinček je imel tedaj dva meseca. Nameščena sem pri večjem podjetju. Tam sem spoznala mladega uradnika ki se hoče z menoj poročiti. Dve stvari sta, ki mi delata pomisleke. On je znan veseljak. Bojim se, da veseljačenja ne bo pustil. Drugi razlog, ki govori proti temu, je pa ta, da bom morala pustiti službo, ker podjetje ne trpi poročenih uslužbenk. Sedaj živim v urejenih razmerah. Potem bom pa morala skrbeti, da živimo trije z njegovimi nevisokimi dohodki. Kaj mi svetujete?

Podedovana bolezen. Pred nekaj dnevi sem peljala svojo hčerko zaradi izpuščaja k zdravniku. Ta mi je povedal, da ima otrok grdo bolezen, ki jo je podedoval po starših. Zase vem, da sem popolnoma zdrava, in tudi za moža bi prisegla, da ni bil nikoli spolno bolan. Mislim, da se zdravnik moti. Kako naj doženem, ali je otrok to bolezen res podedoval?

Zapeljana hči. Osem otrok imam. Zelo sem se trudila, da bi jih dobro vzgojila. Sedaj pa sem opazila, da pri najstarejši hčeri nekaj ni v redu. Taka sramota za našo hišo! Moj mož pa je nagle jeze in jo bo ubil, ko bo zvedel. V takih skrbih sem in ne vem, kaj naj počnem. Vi tam v mestu znate drugim svetovati, povejte še meni, kaj naj storim. Pisati mi ne smete, ker naš vsa pisma odpre.

Odgovor. Pošljite hčer k sorodnikom, preden Vaš mož kaj opazi. Ob primernem času mu pa povejte, kaj se je zgodilo. Čas pa bo tudi njega potolažil, da bo odpustil neizkušnost svoji hčerki. Najbolje bi bilo, da se dotični takoj poroči z njo. Če dobimo kak boljši nasvet, ga objavimo prihodnjič.

Lenka O.: Sporočite naslov, odgovorim Vam v pismu.

R. D.: Vaše zadeve ne morem obravnavati v listu.

U. K.: Vi mi ponujate 1000 dinarjev, če Vam pomagam. S takimi stvarmi se ne ukvarjam. Pomagam pa, če morem. Daril in nagrad ne sprejemam.

Zaročena.: Nasvet lahko čitate v številki 10/1931.

Pisma brez imen. Ponovno prosim, podpišite vsako pismo! Hitreje dobite odgovor. Priložite 4 znamke po 1 dinar za odgovor.

Odgovori na vprašanja v številki 1.:

Nezakonski otrok. Na to vprašanje nisem dobila od naročnic nobenega nasveta. Če katera ve, kako bi se pomagalo nesrečni materi, naj to čimprej sporoči. Jaz pa sama ne vem, kako bi Vam svetovala. Mislim, da bi edinole starši lahko vplivali na svoje otroke. Stopite do njih. Govorite z njimi. Dobra beseda dobro mesto najde. Morda bi vzel Vašega sina v varstvo kak starejši učenec, ki bi ga štutil pred razposajenci. Prepričajte se na svoje oči, ali ne da Vaš sin morda sam povoda, da ga pretepajo. Vem, kako je med otroki. Ta sune tega, oni drugega, in kar naenkrat je splošen pretep. Če je Vaš sinko živahne narave, bi bilo dobro,

TI ODGOVARJAJ

če uredite tako, da bo sam hodil domov. Ako vse to ne bo pomagalo, mi pišite. Sporočite mi tudi svoje ime. Tudi učiteljev naslov mi naznanite, da mu sama pišem. Če Vaš otrok po nedolžnem trpi, potem bi poskrbela, da ga vzamejo tu v mesto v kak zavod.

I. Dediščina. Resno Vam odsvetujem, da bi denar vteknili v teh časih v trgovino, če se na to ne spoznate. Ostanite rajši pri svojem poklicu. Izpopolnite se. Obiskujte pri krojevalni tečaj. Nabavite si nekaj modnih listov. Kadar ste brez dela, obiščite kakšno večje mesto in si oglejte obleke v izložbah. Tako boste dobili dober okus. Ko boste pokazali, da znate delati tudi elegantne kostume, boste dobili dosti naročil. Potem pa boste potrebovali svojo dediščino za nabavo lutk, strojev in potrebščin. Ne menjajte svojega poklica!

II. Dediščina. V Ljubljani imam dobro vpeljan atelje. Rada bi ga razširila. Ponudim Vam, da se udeležite pri meni. Sporočite svoj naslov urednici.

Kompanjonka.

«Gospa.» Žene demokratičnega naziranja so že davno opustile titulature «milostljive, cenjene, veleblagorodne» itd. Sedaj niso časi za take reči. Tudi bivše «milostljive» mislijo danes na vse druge bolj praktične stvari. Če je Vaša prijateljica samo zaradi take malenkosti izostala, potem Vam za njo ni potreba žalovati. Zdi se mi, da je vsaka pametna žena vse to opravila med staro šaro. Kjer pa se «milostljive» še uporabljajo, so temu krivi moški, ki hočejo žene s tem naslovom posebno počastiti.

I. Lepotičje. Prav imate. Zakaj bi popravljali, kar je Bog ustvaril. Veliko moških je, ki zamerijo svojim ženam, da se pudrajo in lepitičijo, dasi isto lišpanje kaj radi občudujejo na tujih ženah. Vaš mož je izjema. Da sem na Vašem mestu, bi mu to uslugo rada storila, čeprav tudi meni šminkanje ni všeč. Kaj jaz vse storim, da je možu prav.

II. Lepotičje. Predvsem vprašajte ogledalo, zakaj zahteva Vaš mož, da se šminkate. Če hodite v tako družbo, kjer je navada, da se ženske načičkajo, potem Vam že svetujem, da ubogate možjeve želje. Mogoče ste slabokrvni. Bled obraz dobi ob močni električni razsvetljavi zelenkasto mrtvaško barvo.

I. Trmoglavost. Kadar se Vaš sin ne ukloni očetu, posredujte mirno, taktno in stvarno. Obrnite prepir na smešno stran. Pravilno je, da sin ne ugovarja izkušnemu očetu, četudi je njegova izobrazba večja. To zahteva že olika, in ne samo pokornost, ki jo morajo otroci kazati do svojih staršev. Vaš sin mora že to vedeti, da se čas in znanje sedaj hitro menjava. Seveda pa ni prav, če se sinu pri stvarih, ki jih dobro razume, ne pritrđi. Poučiti ga pa morate, naj na dostojen način razlaga svoje nazore, in to v taki obliki, da ne bo žalil svojega očeta.

II. Trmoglavost. Vi morate zastopati možjevo stališče. Bolelo bi ga, če bi Vi potegnili s sinom in omalovaževali možjevo sposobnost, s katero se je povzpelo do uglednega položaja. Takega očeta mora sin spoštovati in poslušati.

POTRPITE SE ŠTIRI DNI. Za koledar je velika stiska. Dobili smo več naročil, kakor smo imeli koledarjev tiskanih. Reš je, da smo vsem tistim, ki ga niso dobile, pisale, da ga priložimo drugi številki, toda čas nas je prehitel. Zato smo hitro dali koledar še enkrat tiskati.

Če je še katera, ki hoče dober koledar, naj takoj piše dopisnico.

ŽENA IN DOM

Letnik III.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1932.

Štev. 2.

Milica Stupanova:

Kako lahko žene omilijo bedo in brezposelnost

Kljub temu, da naše domovine še ni zajel val gospodarske krize v toliki meri kakor nekatere druge države, vidimo tudi pri nas, posebno sedaj v zimskih mesecih, vsepovsod veliko bedo, stisko in pomanjkanje. Le preradi pa hodimo z zaprtimi očmi mimo takih nevesčnosti, ker je v nas vseh premalo resne volje, da bi pomagali svojim bližnjim in omilili njih bedo vse dotlej, ko ne bodo več potrebovali naše pomoči. Posamezniki so prisiljeni k varčnosti na vseh koncih in krajih in pozabljajo v trdem boju za obstanek vedno bolj, da je med njimi še nešteto revnejših bitij, katerim lahko lajšajo bridko usodo, ne da bi se izgovarjali samo na državne ustanove in dobrodelna društva.

Posebno žene in gospodinje lahko kljub temu, da morajo omejiti svoje izdatke do skrajnosti, store še vedno mnogo, mnogo dobrega, ako imajo le resno voljo. Treba je samo, da pregledajo temeljito svoj dom, pa bodo vidеле, koliko reči bodo našle, ki se pomičejo brez koristi po omarah in policah, v stanovanju, na podstrešju in v kleti. Koliko zaprašenih čevljev bodo našle, ki so postali družinskim članom pretesni ali pa iz kakega vzroka ne ustrezajo namenu. Preden jih bo spet kdo v družini lahko nosil, bodo postali od dolgega ležanja že čisto trdi, bodo pokali in bodo postali sploh nerabni, tako da vsa varčnost ne bo nič pomagala. Ali ni bolje, da jih da gospodinja brezposelnemu, ki tava s premrlimi in prezeblimi nogami po mestu? Koliko bo pa našla gospodinja še druge slične robe, ki jo je morebiti varčno shranila, češ da pride čez sedem let vse prav. Stare obleke, nogavice in klobuke, vse take reči bomo najbolje in najlepše shranile, ako jih podarimo najrevnejšim med nami, in če bomo z vsem tem le enega izmed njih obvarovale pred mrazom in boleznijo, bo to najlepše plačilo za vse te reči, o katerih ne vemo, če jih bomo sploh kdaj še rabili oziroma če ne bo do takrat že vse uničeno.

Brez števila starih postelj, žimnic, slamnjač, polomljenih miz, stolov in omar stoji po podstrešjih in dela samo napotje. Starinar jih niti ne vzame ali pa ponudi ceno, da se nam zdi

bolje, če pokurimo vso to šaro. Na drugi strani so pa vsi tisti tisoči otrok in odraslih, ki spe po vlažnih in zatohlih luknjah kar na golih tleh ali pa se jih gnete po več skupaj v eni sami postelji. Tem je vsaka vegasta postelja, vsaka raztrgana slamnjača in žimnica dobrodošla, ti so hvaležni za vsako polomljeno omaro in črvivo mizo. In koliko je še druge šare, ki se praši na podstrešju, v kletih in po temnih kotih, posode, igrače, orodja itd., za kar nam bo kdo iz srca hvaležen. Če vse to zaprašeno in obledelo bogastvo spravimo na pravi kraj in v potrebne roke, rešimo še marsikatero reč pred popolnim uničenjem, obenem pa pomagamo tudi tisočerm najpotrebnejšim in najrevnejšim.

Samo z miloščino pa ni mogoče rešiti vsega in vseh. Žene in gospodinjie, ki so čuvarice narodnega premoženja in skozi katerih roke gre tri četrtine narodnega denarja, pa lahko sedanjo hudo bedo in brezposelnost omilijo še na drug način, s tem da dajo drugim delo in zaslužek, da oddajo vsa dela in popravila, ki so že itak potrebna in ki se lahko zavlečejo kvečjemu še za nekaj mesecev; prav v teh hudih zimskih mesecih, ko je brezposelnost največja. Obrtniki tožijo, da se pozna sedanja gospodarska kriza tudi v tem, da odpadajo vedno bolj vsa mala popravila in naročila. Koliko je pokvarjenih vrat in oken, ki čakajo mizarja, koliko sobnih in hišnih sten, ki potrebujejo zidarja in slikarja, koliko nerabnih ključavnic, razbitih šip, razpadlih čebrov itd., ki kličejo nujno po popravilu. A ker je treba kolikor mogoče temeljito skrciti vse hišne izdatke, deloma pa tudi zaradi napadne in neumestne varčnosti, se s takimi popravili kolikor mogoče dolgo odlašajo, celo tam, kjer bi se ne smelo in kjer nastane zaradi takega odlašanja morda celo velika škoda. Ker odpadajo vsa taka mala naročila in popravila vedno bolj, je marsikateri pomočnik in delavec brez posla in ne ve, kako naj bi se pretolkel skozi dolgo in hudo zimo. Kadar je beda in stiska največja, mora kreniti na opolzko pot, ki bi je drugače nikoli ne nastopil, ko bi imel pošteno delo in pošten zaslužek.

Zato naj vsaka žena in gospodinja dobro pregleda in pazno premotri svoj dom. Koliko reči bo našla, ki so že nujno potrebne popravila in za katere se bo tudi našlo kritje v gospodinjškem proračunu, ako se le omeje drugi, pogostokrat nepotrebni izdatki. Pri takem ravnanju bo imela sama največjo korist s tem, da bo vsaka stvar v njenem domu v redu in bo dobro služila svojemu namenu,

Gustav Strniša:

S v e č k a

Milena ne more pozabiti mladega pevca, tenorista Ivana Tomana. Tedaj je bila uslužbena na podeželski pošti. Toman je obiskal strica poštarja. Bila je Svečnica.

Milena je pela na koru. Prišel je tudi on.

Vsak pevec je dobil drobno, belo svečko.

Ivan je uslužno pristopil k Mileni in ji svečko prižgal. Pogledal ji je v globoke, živo rjave oči. Nasmehnil se ji je.

«Svečka ne sme nikoli ugasniti! V duši mora vzplamteti in goreti za men!» ji je šepnil in ji stisnil roko.

Ona je bila neizkušeno dete. Takoj je mislila, da mu je všeč. Bila je vsa blažena in srečna.

Ivan je zapel solo. Lovila je njegove mehke, polne zvoke. Hotela je, da bi se ji vtisnili v srce, da bi v njem ostali in odmevali, ko ga ne bo več videla.

Zameknila se je vanj. Čutila je, da je prodril v njeno notranjost, da si jo je popolnoma osvojil.

Ko je drugi dan odhajal, se je oglasil tudi pri nji. Prijateljsko se je poslovil. Obljubil ji je, da ji bo kmalu pisal.

In res ji je pisal. Toda ta pisma so bila redka in hladna. Naposled so izostala.

In zdaj so minila tri leta.

Ona še vedno misli nanj. Še vedno hrani svečko, ki jo je on prižgal takrat o Svečnici.

Vsako leto jo prižge in moli zanj in njegovo srečo.

Svečka plamti. Drobni plamenček se dviga. Ona pa misli na Ivana.

Dobro čuti drobno, nevidno lučko ljubezni, ki trepeta v njenem srcu, za katero se boji, da bi ne ugasnila. Dragocena in skrivnostna ji je ta lučka.

Letos je premeščena na pošto v večjem mestu.

Večkrat misli na svojega pevca. Vedno upa, da ga bo srečala. Toda njuni poti se nikoli ne križata. Nikoli ga ne vidi.

Zdaj ga hoče sama poiskati. Videti ga hoče! Slišati mora njegov opojni glas, videti njegove kretnje in se ozreti v oči, v tiste oči, ki

tako da se bo narodnemu premoženju ohranila sleherna, tudi najmanjša vrednota. Obenem bo pa tudi vsaj nekoliko omilila brezposelnost in pomagala po svojih močeh, da bo našemu delavstvu olajšan obstanek v zimskih mesecih.

Zdaj veste, kako lahko me žene kljub skopu odmerjenim dohodkom in skromnim sredstvom le še pomagamo drugim.

so ji toliko govorile, čeprav ve, da so lagale. Da, tudi oči lažejo!

In videla ga je v operi.

Njegov glas je bil krepkejši in zvočnejši. A nji se je dozdeval hladen, brez toplote in miline. Drugačen je bil tedaj, ko je stal poleg nje v preprosti selski cerkvi in zapel.

Ko je odšla iz gledališča, ji je bilo nekam mrzlo okoli srca. Žal ji je bilo, da se je dala prevladati od koprnenja. Spomin nanj je bil lepši kakor resničnost sama.

Danes je pa svečnica in Milena je prosta.

Mesto je pusto, kakor izumrlo.

Sneg naletava.

Poštarica zatava po snegu. Sama ne ve, kam jo bo zanesel korak. Ve samo, da hoče v cerkev, da želi prižgati svojo svečko.

Kmalu stoji pred staro gotsko katedralo. Orgle brne. Maša se je pričela.

Milena vstopi. V klop sede in prižge svečko. Plamenček zasije.

Po cerkvi gore sveče, migljajo in ugašajo.

Milena jih gleda. Ali niso živa srca? Vsako plamti s svojim ognjem. V vsakem je druga misel in bolečina.

Maša je minila.

Ljudje odhajajo.

Ona še vedno sedi v klopi. Vsa je zamišljena v svečko, ki bo vsak hip izplapolala.

Tedaj začuje ropot avtomobila, ki se ustavi pred cerkvijo. Za njim pridrevi drugi in tretji.

«Poroka», jo obide misel.

Mirno obsedi v klopi.

V cerkev res pridejo svatje. Gleda jih in opazuje. Nevesta je lepa blondinka z velikimi modrimi očmi. Ženina ne vidi v obraz. Obrnjen je na drugo stran.

Obred je kmalu končan.

Dekle hoče oditi. Tedaj prevlada v nji hipna radovednost. Ženina hoče videti v obraz.

Kmalu se vračata novoporočenca po sredi cerkve.

Milena dvigne glavo in se zazre v ženina. Ivan!

On jo zagleda. Komaj vidno se nasmehne in gre mimo. Kaj je ona njemu v življenju? Umetnik je, po slavi koprni in po razkošju!

Milena sklone glavo. Iz oči ji privro solze. Svečka cvrkne in ugasne. Pogorela je. Njo pa boli srce. Dobro čuti, da drobna lučka ljubezni še dolgo ne bo ugasnila v njem.

Zunaj pa ropotajo avtomobili in naletava sneg.

Ant. Adamič: **Sin**

Že od poldne so se drsali in sankali po klanecu ter vreščali. Mirko in Francek sta zapovedovala in se zavijala v kožušček kakor gospodiča. Nandek razcapanček pa je letal za njima kakor njun sluga. Vsak tretji pot je smel prisesti k enemu izmed obeh, zato pa je moral vsakokrat vleči sanke na vrh klanca.

«Zakaj pa jih še tebi ne kupi oče?» je kričal Francek. Nandek je pihal v zardele prste in molčal.

«Moje bodo že jutri popravljene. Ah, da nimamo vsak svojih!» je vzklikal Mirko in sopihal za Nandkom.

Kot dobri prijatelji so naposled poskušali, če bi mogli vsi trije na sanke. Skopičili so se in šlo je res, toda ne dolgo; že sredi pota so se prekopicnili. Zakričali so in se povalili po snegu. Ej, to je imenitno! — Pa kakšna škoda! Desna krivina se je pohabila, nalomila.

Francek se je razjezil in pahnil svoja tovariša v sneg. Sam je sedel, preskušal in se pognal. Toda stranica je zahreščala, sanke so se povesele. Konec zabave! Pobrli so jo domov.

«Ti si kriv, Nandek, da veš!»

«Mar ti, ki si tako težak. Do jutri ti jih že lahko popravijo, ker ste bogati.»

«Meni jih lahko kupijo deseti, se je bahal Mirko.

«Če bi jih bil tudi tebi kupil oče, bi bile moje sanke danes še cele, je očital Francek Nandku.

«Kajpak, vsega sem kriv samo jaz. Saj bi jih imel tudi jaz, pa očeta ni doma, se je branil Nandek.

«Kje je tvoj oče?»

«Po svetu hodijo. Dela iščejo.»

«O, vemo, vemo!» se je rogal Francek. «Tvoja mati je perica, oče pa se potepa.»

«Kdo je to rekel?» Kakor bi ga pičil, je Nandek skočil v stran, segel v sneg in zagnal Francku kepo v obraz.

«Ti mene, ti mene?» Že sta se valjala po snegu in mašila sneg drug drugemu za vrat. Mirko ju je bodril:

«Le daj ga, le daj ga! Nandek, si za nič?»

«Sram te boži, Francek!» Oberoč in kolikor se je sprijelo snega, ju je obmetaval. Odnehala sta, toda sedaj je bežal Mirko.

Čez pet minut so si bili že zopet dobri. Smejoč se in čivkajoč so izmenoma vlekli polomljene sanke. Zavili so v predmestno ulico. Ondi se jim je nudil pester prizor.

Pred hišo s pisano sliko nad vhodom se je zbrala gruča ljudi. Rdečelični Gambrius, ovenčan s hmeljem, je sedeč na sodcu napiljal z vrčem penečega niva dvema pijančkoma, ki sta se valjala sredi ceste. Prvi hip si mislil, da se objemata, pa sta se le rvala in si trgala obleko.

Ob hiši, za ogromno kopo srebrnozelenega, kristalatega ledu sta se zibala dva moža, slično napravljena kakor onadva sredi ceste. Eden je z železnim batom prav leno razbijal ledeno ploščo, drugi je oprt ob lopato topo in nepremično zrl na pretepača.

«Kaznjenci se tepo», so se menili ljudje. «Kje je paznik ali vsaj stražnik? Vsi so pijani.» «Za gostilni-

Strniševa Breda

čarje so najcenejši delavci.» «Z žganjem jih je napojil. Vagabundi so in pijanci.» Zabavljali so, zavijali oči in se zgražali, toda tako nenavaden pretep je bil zanj srčna naslada.

Evo ga, paznika! Krenil je iz hiše h klopčiču na tleh. Najbližjega pretepača je pograbil za rameni, ga iztrgal, da so popustili šivi in ga postavil na noge, kakor bi dvignil polno vrečo. Nato se je lotil drugega, a je sam izpodrnil in se povaljal po brzgi. Okolica je bušnila v krohot. Oni na nogah je pristopil, se zamajal, in že se je zgrudil. Padel pa je tako nerodno, da je obležal na hrbtu in z glavo tik nasprotnikovih nog. Še enkrat se je vzpel z glavo, tedaj pa je vsekako bolj nasilni sosed dvignil svojo nogo — in lop! ga je usekala svetla podkovičica kakor kladivo po ustih. Glava je udarila ob tla s prstenim jekom, iz ust pa se je pocedila kri. In zopet se je dvigalo kladivo.

Tedaj je planil iz gruče Nandek. Najprej je odrinil grozečo nogo, da je usekala po tleh. Ves besen je nato priskočil h glavi in brcnil moža v obraz — vse, kakor bi trenil.

«Falot, dajte ga! Glejte, tudi oko mu je menda izbil!» so kričali gledalci. Paznik, ki si je komaj pomogel na noge, je že dvignil palico, Nandek pa se je zaletel vanj.

Pograbilo so ga krepke roke; otresal se je. Nekdo ga je podrl na tla, toda deček je suval z nogami. Pri-sopihal je stražnik.

«Kdo si? Čigav si?» Nandek je molčal. Ko je opazil stražnik kri sredi ceste, ga je pograbil za vrat in ga postavil na noge. Otroku je posinel obraz, iz oči mu je sršel bes.

«Škandal, škandal!» se je zgrozil nekdo. «Tudi paznika je!» Stražnik je zdivjal. Z eno roko ga je držal za vrat, z drugo pa pehal pred seboj.

«Boš govoril? Ti kanacija!»

«Ne pustim, da bi ga že vsak... Saj ga je hotel oni tam ubiti», je zajokal Nandek.

«Kaj tebi mar! Mar je kaznjenec tvoj brat, ti lump?» je režal paznik za njim.

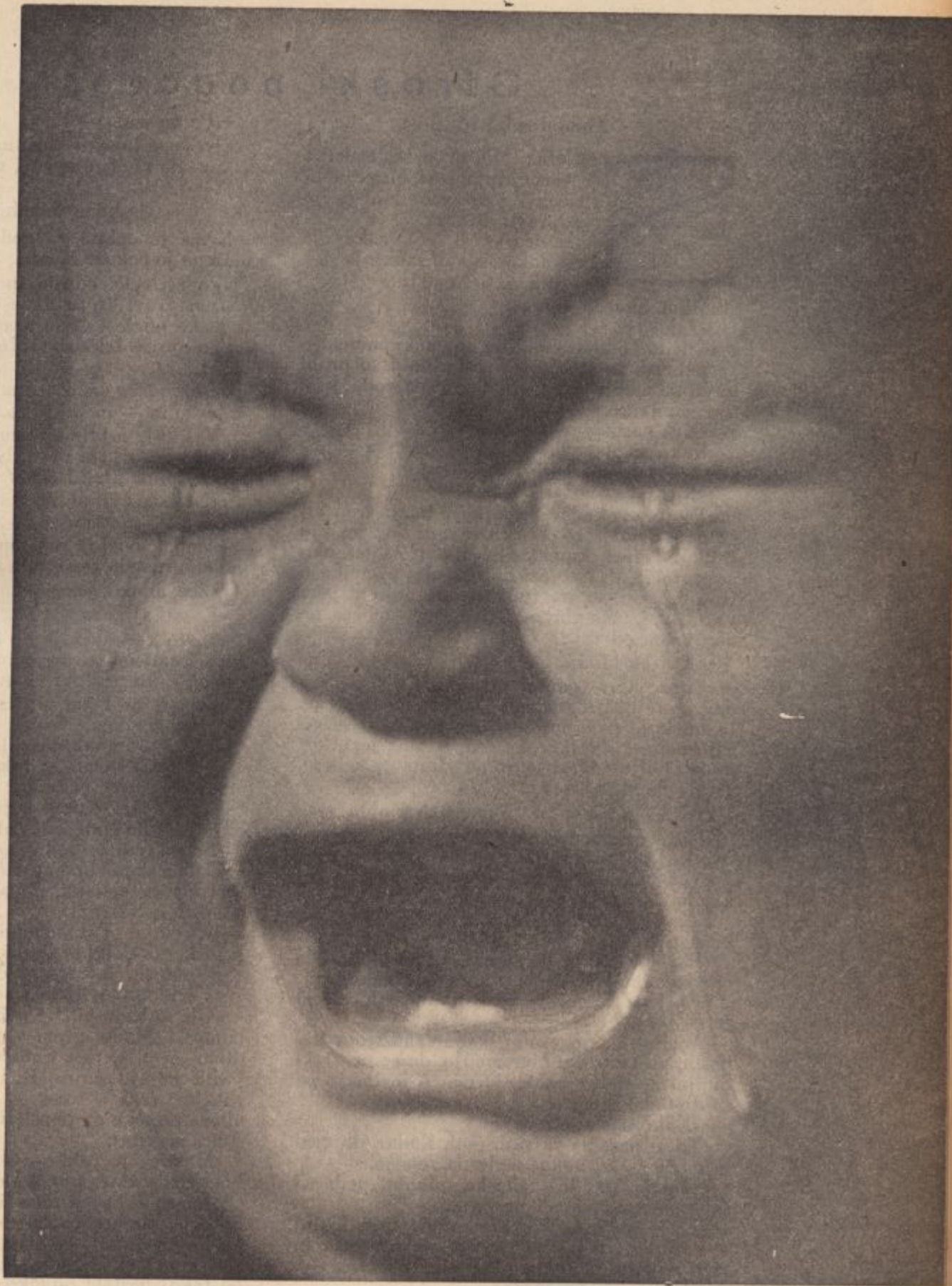
«Nak, ampak moj oče so!...» Nandek je ihtel in si pokril oči.

Vsi so se ozirali na kaznjence, ki je pljuval kri.

Francek in Mirko sta se spustila v beg. Sanke so skakale po snegu, škrtale in cvilile so po suhih hodnikih. Molčala sta vso pot in si nista upala pogledati v oči.

Večno ponavljanje, povsod in v vsem. V življenju in v naravi. Dan in noč, solnce in dež, mir in nevihta, smeh in jok, življenje in smrt. In vendar tudi v tem slučaju kakor v zgornjih: če se potopimo v grenko gorje jokajočega na eni strani in sočuvstvujoč že kar zdihujemo z

njim, nam hipoma odleže, če se predamo navihanemu ljubčku na drugi strani. In če poroma naš pogled od smehljajččega se debelinka nazaj k nesreči in obupu — koliko večji, koliko silnejši je spet njen vtisk . . . samo večno izpreminjanje ustvarja življenje.

Anno domini 1912.

estletna Milica in sedemletna Evica rešujeta probleme. Oblačen in deževen dan ju je pripravil do tega.

Evica: «Ali veš, zakaj je vse tako sivo in mokro?»

Milica: ««Ne. Ti?»»

«Mhm. Seveda vem.»

«Zakaj pa?»»

«Kmalu bodo prazniki in angelčki pometajo po nebesih in čedijo. Ti sivi oblaki so prah, ki ga pometajo iz nebes, dež je pa voda, ki z njo pomivajo.»

«Kaj pa, kadar gre sneg?»»

«Kako si neumna! To so pa peresca iz angelskih pernic, ki jih raztepavajo.»

«Kaj pa grom?»»

«To je pa, kadar premikajo božji tron ali pa drugo pohištvo. Včasih se tudi Bog jezi, je rekla mamica. Ampak veš, nikdar se natanko ne razloči, kdaj se jezi Bog in kdaj premikajo tron. Včasih se pa tudi zaloputnejo rajska vrata. Veš, tista glavna, ki vodijo v nebesa, ne ona vrtna od raja.»

«Kaj pa blisk?»»

«Tega pa ne vem. Mislim, da se včasih, kadar je velik preprih, nebeška plahta razgrne, in blisk je tista špranja, skozi katero se vidijo nebesa. Če takrat grmi, se Bog jezi, ker angeli bolje ne pazijo, in mi vidimo v nebesa. To pa Bogu ni prav.»

«Kakšne barve pa je nebeška plahta?»»

«No, svetlomodra vendar.»

«Kaj pa beli oblaki?»»

«Veš, natanko ne vem. Mogoče je to sopara, ki uhaja iz nebeških loncev.»

«Kaj pa, kadar so oblaki rdeči, vijoličasti in zlati?»»

«Hm, mogoče je od solnca, ali pa uide malo mavrice iz nebes in se ujame na oblake.»

«Kaj pa, kadar je prava mavrica? Odkod je pa ta?»»

«Mislim, da jo vselej, kadar snažijo v nebesih, pošljejo zato na zemljo, da se prezrači in jim ne dela napote. Drugače jo imajo pa za de-deko-racijo.»

«Kako nastane toča?»»

«To je pesek z rajskih poti. Kadar jih grabijo, ga vselej nekaj pade na zemljo.»

«Zakaj pa je nebeška plahta podnevi svetlomodra, ponoči pa črna?»»

«To je pa zato, ker gre solnce spat. Ko ni več solnca, da bi dajalo luč, je pa tema in zato je videti nebeška plahta ponoči črna.»

«Kaj so pa zvezde?»»

«A zvezde? To so pa majčkene luknjice v nebeški plahti in skozi nje se vidijo zlata nebesa.»

««Pa mesec?»»

«To je pa taka majhna nočna lučka namesto solnca, da ni čisto temno, veš.»

Anno domini 1913.

Evica je dobila za god lepo punčko. Vsa blažena jo pokaže Milici:

«Poglej! Oči odpira in zapira, «mama» in «papa» pravi, če pritisneš na tale gumb — in te laske poglej! Čisto pravi so in kako dolgi, pa češejo se lahko!» Milica je zelena od zavisti:

««No, je že čisto čedna, ampak jaz dobim še lepšo in — in veliiiiiko večjo.»»

«Veš kaj, pojdimo se «mame». Jaz bom mama, ti pa štorcklja in mi boš prinesla punčko, potem bo pa krst. Hočeš?»

««Nak, jaz že ne bom štorcklja, zakaj pa ti nečeš biti štorcklja?»»

«Ampak poglej, saj sem vendar jaz dobila punčko in sem res njena mamica —»

««Žee, ampak jaz se vendar ne grem krst.»»

«Pa zakaj ne?»

«Zato ker štorcklja ne prinaša otrok z dolgimi lasmi in govorijo tudi še ne «papa» in «mama», ko pridejo na svet.»»

«No, pa ne bomo pritiskali na gumb — in ne bo govorila.»

««Žee, — ampak dolgi lasje so nemogoči!»»

«Veš kaj! Bomo pa rekli, da je to čudežen otrok, ki je prišel že kar tak na svet.»

««Nak, jaz se že ne grem. Pa ravno tvoj otrok naj bo čudežen! Zakaj pa ni bil moj?»»

«Bo pa tvoj prihodnji otrok čudežen. Saj si rekla, da dobiš novo punčko.»

Milica se spomni, da je ta izpolnitev še v oblakih in vztraja:

««Ne in ne. Takih čudežnih otrok, ki prihajajo kar z dolgimi lasmi na svet, sploh ni.»»

«Bomo skrili lase pod čepico —»

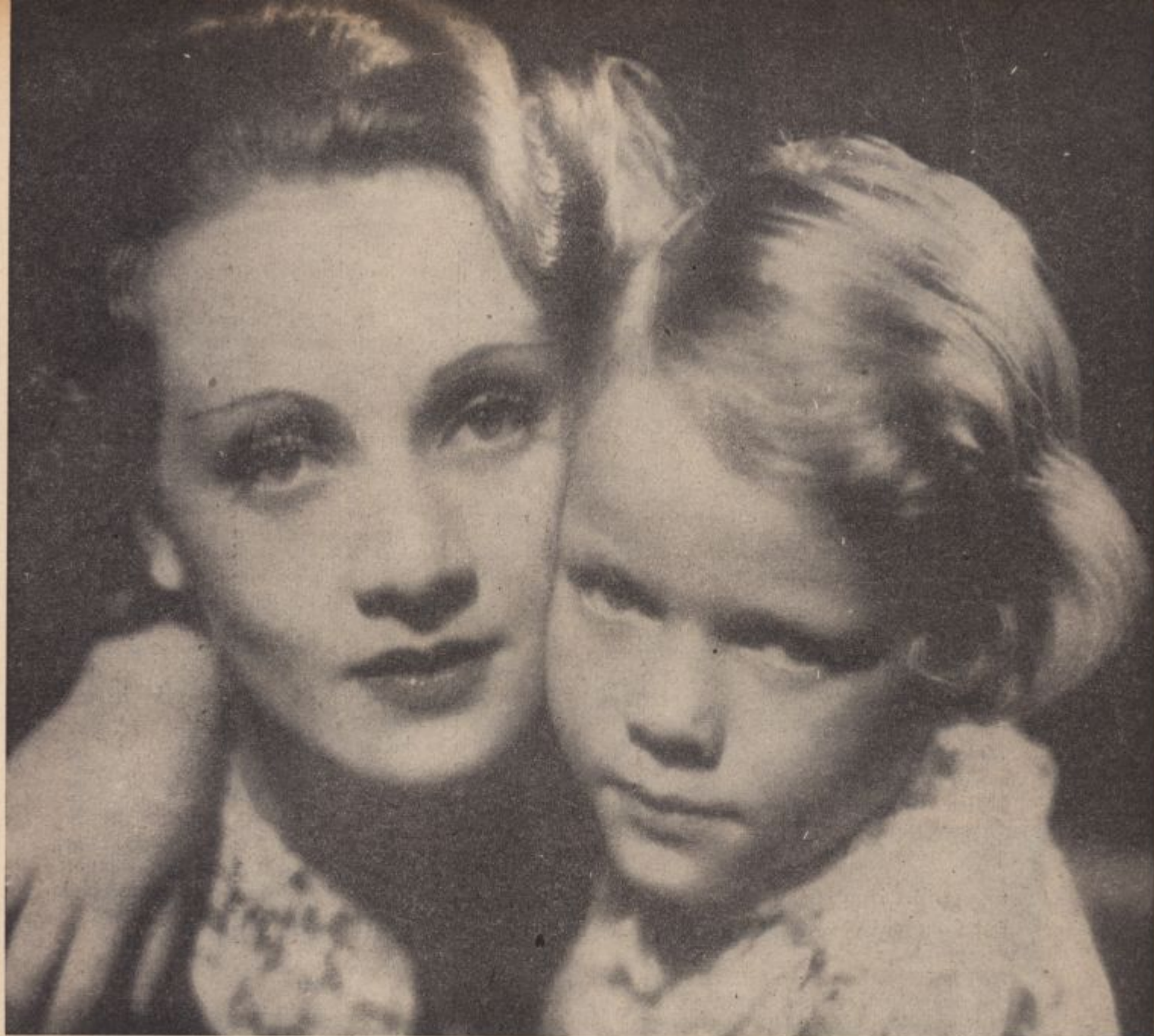
««Nak, take goljufije se pa že ne grem.»»

«Oh, kakšna si! Le počakaj, si bom že zapomnila. Mamu grem vprašat, kaj naj naredimo — in že teče v sosednjo sobo. Komaj se vrata za njo zapro, že ima Milica škarje v roki in: resk — resk — zaškrtnemo dvakrat, uboga punčka pa je ostrižena na pisker-lonec. Evica se vrne:

«Mamica je rekl — — oči se ji razširijo, ko ugleda zlate punčkine kodre na tleh.

«Joooj — kaj si naredila! O, ti — ti — grdoba ti! Mo-ooo-jo na-aj-lepšo pu-unč-koo — hu-hu-hu-huu — — in srce trgajoč vrišč in jok se oglasi. Mama prihiti in jo miri, češ da bo takoj poslala punčko v «bolnico» in da ji bodo tam «zrasli» še lepši in daljši lasje.

Milica jo je medtem odkurila skozi zadnja vrata, Evica pa, na-a-a-aj-nesre-eč-nejše bitje

Umetnost — in
družinska sreča

Ali poznate to srčkano dvojico? O, gotovo. To je slavna, za zdaj celo najslavnejša zvočna filmska igralka Marlene Dietrichova in njena hčerka. Ves svet ve o tej igralki, kako vzorna, kako ljubeča mamica je to, in vendar se je in se še proslavlja v svojih filmih v vlogah, ki so najbolj oddaljene značaja tihega, prisrčnega materinstva. Odkod to? Kako to? Morda leži vsa skrivnost prav v tem nasprotju, da se izživlja in izgora njena umetniška sila v pestrejšem, bolj žarečem ognju notranje in zunanje raztrganih žensk, medtem ko njen nenavadno izraziti čut za materinstvo hrepeni po tihem domu in po harmoniji družine. In take mamice so prav tako redke, kakor so redke take igralkе.

Marija, Ljudmila Trostova
iz Trbovelj.

«Dodo se slika.»

Verena Kokaljova
iz Dobrne.

pod solncem, še vedno v krčevitem joku, piše
na zid nagrobni napis svoji godovni sreči:
«Moja punčga je u bolnišnici...»

Anno domini 1918.

Šestnajstletni Miličin brat je prišel iz ka-
detnice domov za božične praznike. Milica,
vsa rdeča in napihnjena od ponosa, priteče k
Evici:

«Veš kaj je novega?»

«Ne.»

«Zakaj pa ne vprašaš?»

«Ker se mi ne ljubi.»

Milica kar trepetja od nestrpnosti, da bi po-
vedala veliko novico.

«No, vprašaj me no!»

«Pa povej!»

«Janko je prišel iz kadetnice —»

Čaka, da bo Evica najmanj omedlela, če ne
vsaj znorela.

Nič. Evica nalašč neče biti vzhičena, kakor
se za pravo prijateljico spodobi.

Milica ne ve, kako bi ji imponirala.

«Pomisli: be-le rokavice ima!»

«Ho — prava reč, umažejo se še prej ko
druge, pa je konec gloriije.»

«Pa zlate gumbe ima!»

«Hoho! Saj niso iz pravega zlata! Iz čisto
navadne medi so in jih mora sam s sidolom
snažiti. Hvala za tako zlato!»

«Kaj zato, če niso zares zlati, oficir bo pa
vendar, kadar bo velik in bo smel zmerjati
vojake in jih pretepati.»

«Potem je pa navadna propalica. (Silno je
ponosna na to učeno besedo, ki jo je včeraj
ujela in se dala poučiti o njenem pomenu.)
To je pa res junaštvo, pretepati vojake!
Strahopetec!»

«O — strahopetec pa že ni. Napovedal bo
vojsko in bo pobijal sovražnike!»

«Uh! Morilec! Ljudje se ne smejo ubijati.»

«Na vojski se že smejo, čim več jih kdo
pobije, tem prej postane general in še odliko-
vanja dobi za to.»

«Pa se ima le taaaaak (pokaže z rokami)
smrten greh, če se pobijajo ljudje.»

«Se gre pa k spovedi in se dobi odveza, pa
je smrtni greh izbrisan.»

Evica, razočarana, obmolke za hip, pa se le
ne vda:

«Vse to je goljufija, in tvoj Janko je osel
in ne bo nikoli oficir.»

«Pa bo —! In ni osel, ampak najboljši člo-
vek na svetu, in jaz ga ljubim, in ko bo velik,
se poročiva in — in — sploh —»

Rdeča od zmagoslavja se globoko oddahne.

Evica zaničljivo:

«Gos neumna, ali še tega ne veš, da se brat
in sestra ne smeta poročiti? To je smrten
greh!»

Milici zapre sapo. Hipoma se ji zasveti:

«Ho! Se bova pa peljala v Rim in bova dala
papežu nekaj denarja, pa bo dovolil!» (Nekaj
sličnega je čula v pogovorih staršev.)

«Kozza! Mar misliš, da se da papež podku-
piti?»

«Moj papa je rekel, da se da vsak človek
podkupiti!»

«Ampak papež ni «vsak človek» in se ne
da podkupiti!»

«Pa se da!!»

«Pa ne!»

«Pa se da, da, da, da, da!!!»

«Pa ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne!!!»

Hipoma sta si v laseh. Živ klobčič se valja
po tleh in iz kaosa rok in nog, žarečih lic,
raztrganih oblek in solza se v ritmu pada-
jočih bunk in klofut čuje vedno slabeje:

«Pa se da, da, da — — —»

«Pa se ne, ne, ne — — —»

Kopačev Janeček.

Filmski talentek?

Nič ni tako tveganega, kakor fotografiranje otroka, ki se zaveda trenutnega položaja in njegove in svoje imenitnosti. Zakaj v takem trenutku zabrni v otrokovi duši z vso močjo hrepenenje: da bi bil velik, da bi bil odrasel, kakor so oče, mamica in drugi. In kar je Janezek videl, to Janezek dela: le poglejmo štiri slike našega frkolinčka, iz katerih kar vre misel: Držimo se imenitno, fotografiramo se!

Deca naših naročnic.

Zgoraj od leve proti desni:

1. Marica Possnigova, 2. Pušenjakovi Tomislav, Ljubomir in Hedica, 3. Majda Hölzlova iz Sečnice, 4. Melitka Vovkova z Bleda, 5. sinček Vide Peršuhova, 6. Milena Jelusičeva iz Pobrežja, 7. Tatjana Jarčeva iz Ljubljane, 8. edina Slovenka v Novem Vrbasu, sestretna Babuška Pirnatova, 9. Vladimir in Danilo Škornik z Zidanega mosta, 10. Tončka Hafnerjeva, 11. Jana «prisluskuje», 12. Olga Brišarjeva iz Gornjega grada, 13. «Pridna čitateljica» in 14. Bojca Vodlanova iz Celja.

Irma Š.:

Zakaj ne spe konji v posteljah

Otroke vzgaja vsakdo, kakor hoče: s palico, z molkom, z osornimi in neresničnimi odgovori. In mati, tudi če ima najboljšo voljo, dostikrat ne ve več, kako in kaj bi. Prečitajte ta članek — vaši otroci Vam bodo hvaležni.

Naša doba je «stoletje otroka»; potisnila je v ospredje problem otroške vzgoje. Vestni psihologi in pedagogi so opravili zadnjih dvajset let neprecenljivo delo. Uspeh njih raziskovanja in proučavanja je: vzgojiti je treba ne samo otroka, ampak zlasti tudi marsikaterega vzgojitelja.

Vprašanja, kakršno je v naslovu tega članka, so vam otroci gotovo že pogosto zastavili. In kaj, mislite, bi druge matere na to odgovorile. Gotovo samo: «Ah, ne vprašuj vendar tako neumno!» ali «Saj ti tega še ne razumeš!» Koliko udobneje je pač, če odpravimo otroka s takšnim ali podobnim odgovorom.

Otrok protestira, hoče, da bi bil pravilno vzgojen, da bi sprejemal zdrave kali, in sem spada zlasti to, da mu dajemo pravilne odgovore in da mu vprašanja, ki ga mikajo, razjasnimo in logično razložimo.

Če opazujemo otroka, bomo ugotovili nekaj prav zanimivega. Od prvega do tretjega leta je vsak otrok prisrčen, prijazen in ljubeč, kakor le hočemo. Po tretjem letu pa se prične otrok nenavadno izpreminjati. Naenkrat dobi vse polno slabih lastnosti. Ne sluša več, je trmast, lažniv, maščevalen, in sicer vse bolj. Same nerazrešljive uganke. Dobo med tretjim in šestim letom označuje med drugim tudi želja po neprestanem izpraševanju, ki naleti le prepogosto na gluha ušesa in nerazumevanje.

Ali ni morda to v nekakšni zvezi. Nekako takole: otrok se maščuje z zakrknjenostjo in upornostjo, ker mu nečemo potolažiti njegove radovednosti. Ta zveza se da dokazati! Posledice tega pa so veliko bolj dalekosežne, kakor ljudje po navadi mislijo.

Zakaj vemo, da so doživljaji iz najnežnejše otroške dobe lahko prav pomembni za kasnejše življenje. Ne da bi pretiravali, lahko trdimo, da je ravno starost, ki dela staršem največ preglavic, to je med tretjim in šestim letom, najvažnejša za smotrno vzgojo. Kar se v teh letih zagreši ali zamudi, se po navadi ne da nikdar več popraviti.

Ali bo človek kasneje v boju za obstanek trpel zaradi morečega občutka manjvrednosti ali bo prežet zdrave samozavesti, to je odvisno največ od tega, kako smo ga kakor otroka naučili gledati svet.

Vse to torej kaže, da ni odgovarjanje na otroška vprašanja samo brezpomembna zadeva, ki si jo lahko uredimo, kakor smo pač pri volji. Res je sicer, da je za starše, ki imajo polno glavo vsakdanjih skrbi, marsikdaj težko, živeti se v najrazličnejše domisleke otroka; pa tudi neglede na to je odgovarjanje na otroška vprašanja ena najtežavnejših reči, kar si jih lahko mislimo. Je pa hkrati tudi najhvaležnejša, zakaj otrok sprejema voljno vse, kar mu ob taki priložnosti povemo, in starši se uče spoznavati otroka.

V naslednjem boste našli nekaj vprašanj, ki ste jih že sto in stokrat slišali. Poleg smo takoj napisali, kako

se nanje največkrat odgovarja in kako bi bilo treba nanje odgovoriti. Premislite torej nekoliko, ali ni marsikdo izmed odraslih sam potreben vzgoje.

«Zakaj ne spe konji v posteljah?»

Napačen odgovor:

Ker so postelje premajhne.

(Saj bi lahko naredili tudi velike postelje.)

Ker bi postelje ponesnažili.

(Saj to tudi otroci dostikrat naredijo.)

Pravilen odgovor:

Ker jim nihče ne napravi postelje. Zadovoljni so s svojimi ležiščem, ki si ga sami naredijo. S svojimi dolgimi nogami bi se tudi ne mogli prav lahko skobacati v posteljo. (Če hočemo, lahko pri tej priliki povemo otrokom, da so predniki naših domačih živali, psi in mačke, imeli nekdanje drugačne navade in jih je šele človek polagoma privadil na današnji način življenja. Še tem smo otroku — prav preprosto — razložili osnovne pojme o razvojnem nauku.)

«Kaj je menica?»

Napačen odgovor:

To je beseda iz trgovskega življenja. Tega ti še ne razumeš.

Pravilen odgovor:

Menica je pismo, v katerem nekdo drugemu potrjuje, da mu je posodil denar.

«Zakaj nosijo ljudje obleko?»

Napačen odgovor:

Ker bi jih bilo sram, če bi hodili nag. (Toda otrok leta vendar nag okoli! — Če nas otrok zdaj zaplete v mrežo vprašanj, nazadnje lahko samo še obupano odgovorimo: To je pač tako.)

Pravilen odgovor:

Da jih ne zebe. Toda tudi poleti nosijo obleko, ker so nanjo navajeni in hočejo obvarovati občutljivo kožo pred trdimi vogali zidov in podobnimi neprijetnimi rečmi. Poleg tega pa je čisto prijetno nositi lepo obleko. Saj jo tudi ti rad nosiš, kajne?

«Zakaj te je sram pred tujimi ljudmi, kadar nisi oblečena?»

Napačen odgovor:

To je vendar samo ob sebi umljivo, ker je vsak dostojen človek sramežljiv. (Kaj se pravi «samo ob sebi umljivo»? Kakor vidimo, otroku ni samo ob sebi umljivo. Kaj se reče «dostojen človek»? Kaj je to sramežljivost? — Marsikdo že tu ne ve naprej!)

Pravilen odgovor:

Iz istega vzroka, iz katerega ne peljem ljudi v nepospravljeno sobo: ker ni lepo. Vsak človek rad pokaže sebe in svojo okolico tujim ljudem v vzornem redu. (Če otrok o tem ni prepričan, je vendar vse lepo v redu: Vas je sram, otroka pa ne. Pustite ga, saj so vendar nazori o tem, kaj je lepo, tako različni.)

«Zakaj pozdravljamo?»

Napačen odgovor:

Spodoben človek vedno pozdravi. To zahteva vljudnost. (In če mi, potem ko smo koga pozdravili, zamrmramo: «Zoprni človek!», se izkaže, da je vljudnost isto kar hinavščina.)

Pravilen odgovor:

Ker je to bolj prijetno. Vsakdo rad vidi prijazne ljudi okoli sebe. Torej je najbolj prijetno, če smo drug proti drugemu prijazni.

Cvetoča pomlad.

«Zakaj rečemo ‚hvala‘, če nam kdo kaj da?»

Napačen odgovor:

Spodoben otrok se mora...

Pravilen odgovor:

Da dotičnik, ki nam je kaj dal, ve, da se tega veselimo, saj to je bil tudi namen njegovega darila.

«Zakaj potrebujemo denarja, če hočemo kaj kupiti?»

Napačen odgovor:

Ker nam zastoj nihče nič ne da.

Pravilen odgovor:

Lahko bi tudi brez denarja kupili, toda trgovcu bi morali tedaj za to, kar smo pri njem vzeli, dati nekaj drugega, kar bi on potreboval. Tako je pa še najbolj preprosto, če mu damo denar, s katerim si potem on sam kupi, kar potrebuje.

«Kje sem bil, preden sem prišel na svet?»

Napačen odgovor:

Pri štoklji. — V morju.

Pravilen odgovor:

Takrat si bil čisto majhna stvarca pod srcem svoje mamice, tako majhna, da te ni nihče mogel videti.

«Kako je, če je človek mrtev?»

Napačen odgovor:

Tedaj človek nič ne vidi, nič ne sliši itd.

Pravilen odgovor:

Če je človek mrtev, je prav tako kakor je bilo, preden je prišel na svet. (In če vprašuje otrok še naprej, kako pa je bilo takrat, tedaj moramo pač odgovoriti, da tega nihče ne ve. Zakaj nič sramotnega ni, če priznamo, da kakšne reči ne vemo.)

Nada: Misli o otroku

Otrok najbolje podpira najlepšo žensko lastnost — nesebičnost.

Vsako dete je najnovejša izdaja človeka.

Dete je najvernejši posnetek svojih staršev.

Dete je najzanesljivejša budilka svojih staršev.

Dete, dasi še ne govori, je najkrutejši vladar v hiši.

Najmanjše bitje na svetu je dete — pa zahteva največje skrbi.

Dete je posrednik med očetovim in materinim srcem. Čarobna stvar, ki izpreminja tudi najrevnejšo kočjo v prijetno domačijo.

Drobna stvar, ki v njenem smehu slišimo angele.

Krona staršem tudi v pozni starosti je dete.

Stvar, ki daljša dni in noči krajša.

Bodoči gospod človeške družbe.

Središče, okoli katerega se suče vsa hiša, vsa država, da, ves svet — vse to je dete.

Živ zaklad, ki ga ni moči kupiti za denar.

Domačin vseh dežel je dete, čeprav ne govori še nobenega jezika.

Nada:

O mladinskem slovstvu in njega izbiri

Mladinska literatura, zbirka knjig, ki so namenjene naši mladini v pouk in razvedrilo, obsega dve vrsti spisov. Eno za starše in odgojitelje mladine, drugo pa samo za otroke. Knjige prve vrste vsebujejo: nasvete, izpodbudila, zglede, pravljice in pripovedke, ki so potrebne za vzgojo. V drugi vrsti so pa vsi spisi za mladino brez pojasnjevanja odgojiteljev.

Te pa delimo po starosti in pa po svojstvu snovi. Najprej so knjižice s podobami in pesmicami za nežno mladino, potlej pravljice, pripovedke in dobri detinski časopisi.

Za bolj odraslo mladino imamo potopise, pesmi, pravljice, dobre časopise in krajše povesti, primerne nje starosti. Zadnja leta pojema zanimanje za mladinsko slovstvo, dasi je izšlo toliko dobrih novih knjig, ki so jih spisali za mladino pesniki in pisatelji. Zakaj razni sporti, kino, čitanje mladini neprimernih knjig, to vse se javlja kakor nenasiten vampir, ki sreblje duševno življenje naše mladine, da hočeš nočeš moramo o tem premišljati ter izkušati, da se to popravi. Skrbno moramo paziti, kaj mladina čita, in zdaj pa zdaj primerno knjižno darilo je v prvi vrsti najvažnejše, kar mora mamica, vsaka inteligentna mamica za svojega otroka storiti.

Gotovo je dobro in pametno, da se telo z raznimi sporti utrjuje in krepi, a nič manj važna ni skrb za duševni plemeniti razvoj naše mladine.

In tu je dobra knjiga najboljša pomočnica pri vzgoji otrok. «Dobra knjiga je dragocena življenska hrana», pravi Milton. Nikakor pa ne samo dragocena, ampak tudi najvažnejša dušna hrana pri vzgoji mladine. Dajte

Rizmanova Cvetka in Zlatka.

Oslakov Boris.

otrokom dobrih knjig v roke in s tem jim daste vse, kar je v vaši moči za njih vzgojo.

Že v njih rosnih mladosti glejte na to, da se knjiga otrokom priljubi; te pozornosti nikoli ne opustite, ampak jim poklanjajte od leta do leta njih starosti primerno knjižno darilo. Da bodo otroci rajši čitali, čitajte tudi ve same z njimi. Govorite z otrokom o tem, kar je čital, naj vam vsebino pravljice in pripovedke ponovi. Opozarjajte ga na lepe misli in stavke v knjigi. Tako boste navadili otroka že od mladih nog, da bo gledal na knjigo kakor na neprecenljivega, milega tovariša, ki je zmeraj pripravljen, da ga kar najbolje razvedri. Zasedujte vedno, kaj otrok čita, in čitajte knjigo tudi ve, najboljšje je, če jo prečitate prej kakor otrok. Otrok se zmeraj bolj zanima za knjigo, ki jo mama pozna in o kateri se da z mamico govoriti. Nikarte, da bi se otrok zaradi sporta ali kakšne druge zabave odtujil knjigi. Vse to je v vaši, samo v vaši moči! Vzbujajte v otroku zanimanje za knjigo, čitajte pridno sami in darilo pri kakršnikoli priložnosti bodi vselej samo knjiga, v prvi vrsti dobra knjiga. Toliko priložnosti je, ko otrok s posebnim veseljem sprejme knjižno darilo, kakor: za god, za sv. Miklavža, za božič, za piruhe, za dobro izpričevalo itd. Prva knjiga, ki jo kupite otroku, imej podobice in pesmice. Nato mu poklonite knjige naših najboljših mladinskih pesnikov in pisateljev. A le mati, ki pozna mladinsko našo književnost, bo izbrala svojemu ljubčku najprimernejše in najboljše knjige. Pozorno naj čita ocene o novih mladinskih knjigah izpod peresa priznanih, objektivnih kritikov. Pri izbiri mladinskih knjig za svojega otroka ni odločilen trgovčev nasvet ali dnevno časopisje. Trgovcu gre predvsem za to, da knjigo proda. Slovenci se ponašamo z dobrimi mladinskimi knjigami, a tudi slabih je več ko preveč. In prav zato je pri kupovanju previdnost vsekako potrebna.

Če nima mamica prilike, da bi čitala knjižne ocene, mora kupljeno knjigo na vsak način sama prečitati, preden jo pokloni otroku.

Ako je v mestu mladinska knjižnica, potlej je lahka reč, žal, da jo občinstvo marsikje pogreša. Čisto prav bi pa bilo, da bi imelo slednje mesto poleg knjižnice za odrasle udi mladinsko knjižnico.

Umekov Smiljan.

Če torej ni knjižnic, je še najboljše, da vprašate učitelja, ki je iz šolskih strokovnih listov lahko dobro poučen o knjigah, ki so primerne tej ali oni starosti naše mladine.

Tako bo mamica v nekaj letih nakupila čedno zbirko dobrih mladinskih knjig, iz katerih bo otrok zajemal življensko modrost kakor iz neusahljivega vira, ako bo mati naučila otroka čitati z vso dušo in vsem srcem.

Dobra knjiga je darilo materinega srca srcu njenega otroka. V vsako knjigo, ki jo podarite otroku, zapišite svoje ime in dan, ko ste jo poklonili, in nekoliko primerne milih besed. Ta knjiga mu bo drag spomin na njegova mlada leta, ki jih je preživel v krogu teh, ki so mu knjigo poklonili. In ako dobi otrok po sreči knjigo od samega pisatelja s podpisom, kakšno veselje za otroka, ki ima rad lepo knjigo! Kako zna takšen otrok knjigo ceniti. Hrani jo kakor zaklad in je ne da za vse na svetu.

So otroci, katerim je knjiga najljubši tovariš tudi v njih mladeniški dobi ter radi sede ob njej, medtem ko hodijo njih vrstniki v kino in na sportna igrišča, saj ne poznajo starega pregovora, da je dobra knjiga najboljši prijatelj in da tisti, ki ima dobro knjigo v roki, ni nikdar sam!

(Nadaljevanje.)

Otroci so ogledalo staršev

Po vedenju otrok sklepajo ljudje na njih vzgojo, na način občejanja doma in sploh na razmere v njih roditeljski hiši. Otroci so ogledalo staršev.

Kolikokrat vidimo v življenju žalostne stvari. Spominjam se, ko je pred kratkim v predmestni ulici zmerjal otrok otroka z nezakonskim pritepencem. Otroka sta zapuščala šolo in sta vso pot kričala drug na drugega, prav kakor sta slišala doma. Drugod sem zopet slišala, ko so se otroci igrali, kako je eden med njimi oponašal očeta, ki zmerja mater. Kaj vse se sliši

takole po svetu. Da človek nehotе pritrđi naziranju nekega zdravnika, ki je dejal, da je pri vsaki revščini pol lenobe in zanikarnosti.

Z vzgojo otrok je treba pričeti v najzgodnejši mladosti. Seveda ne moremo tukaj vplivati na njih razvoj z besedo in poukom. Treba jih je vzgajati z dobrim zgledom. Skrbeti moramo, da ne bomo nikoli vpričo otrok zmerjali tega ali onega človeka, da ne bomo nikdar nikogar pretepali, da ne bomo kleli in se grdo vedli. Otroku so starši prvi vzor in često se po tem vzoru ravna vse življenje. Če vidi očeta ali celo mater pijano vsak dan, če vidi, kako se pretepata, če sliši dan za dnem, kako oče preklinja, če pri svojih sirovostih in drugih rečeh starši ne upoštevajo prisotnosti otrok, ki požirajo novosti z vsemi čutili, potem si pač lahko mislimo, kako se bodo taki otroci pozneje vedli.

Vpričo otrok morajo biti starši vedno lepo složni, ne smejo se prepirati. Izkratka, kazati jim morajo samo plemenito stran svojega značaja. Z dobrim zgledom jih bomo boljše vzgajali kakor še s takimi suhoparnimi pridigami.

Ko so otroci nekoliko večji, jim polagoma privzgojimo vse, kar zahteva lepo vedenje. Otroku moramo pojasniti, zakaj mora človeku seči v roko, kadar se z njim pozdravi. Obrazložiti mu moramo vse tako, da mu bo popolnoma razumljivo. Šele potem bo otrok ravnal iz lastnega prepričanja, šele potem bo storil vse sam iz sebe, ne da bi ga bilo treba posebej opozarjati: «Naredi poklonček, daj ročico, odkrij se» itd. Taka povelja so otrokom vedno zoprna. In če bodo morali biti vljudni vso mladost kar na povelje, potem bodo to vljudnost zasovražili in nikoli ne bodo priznavali zahtev dobrega vedenja. Vse jim bo zoprno in prisiljeno, neprirodno.

Seveda pa moramo v prvi vrsti skrbeti, da se bo otrokov značaj pravilno in lepo razvijal. Zakaj lepo vedenje se ne da priučiti. Izvirati mora iz človekovega bistva. Vedite se še tako lepo, svoje sirovosti ne boste mogli prikriti, če je tak vaš značaj. Najprej ustvarite v svojem otroku plemenito naruro, potem mu priučitev lepega vedenja, kolikor je to potrebno in ne izvira iz logike, ne bo delala nobenih težav.

Sinovi naj bodo doma vljudni prav tako, kakor so vljudni, kadar so v družbi tujih ljudi. Dogaja se, da so člani družin včasih med seboj silno zadirčni in nestranni. To je posledica predsodkov. Res je, da se ljudje doma radi domače počutijo, toda s tem še ni rečeno, da morajo biti nevljudni. Zlasti sinovi naj zastopajo svoj dom napram vsakomur in vselej s ponosom in samozavestjo, ki na ne sme biti pretirana. Čuvajo naj ugled svoje rodbine. Doma naj bodo vljudni z vsakomur. Pomagajo naj, kadar je to potrebno. Kolikokrat se prihrani lahko mnogo denarja, ako so sinovi uvidevni in pomagajo pri gospodarstvu. Zlasti kmetiški sinovi naj varujejo ugled svojega doma in naj na vseh straneh skrbe za njegovo blaginjo. Nasproti očetu morajo biti pozorni in dobri. Vsaka zadirčnost in nestrannost meče slabo luč samo nanje.

Kdor ugovarja svojemu očetu in ga ne uboga, ta se pozneje vedno bridko kesa. Res je, oče nima vselej prav. Toda zato ga moramo vendar strpljivo poslušati in ravnati po njegovih nasvetih. Če pa se nam zde ti nasveti napačni, potem ne smemo zarežati nad očetom in ga sirovo zavrniti. Ako so nam starši preskrbeli višjo izobrazbo, jim moramo biti za to hvaležni. Oni so stradali in se trudili za to, da smo dosegli v življenju lep položaj. Vračajmo jim to z vljudnostjo in vso pozornostjo. Po sirovosti in zadirčnosti ne moremo sklepati na bogve kakšno izobrazbo. Poznam gospodinjo, ki je učiteljica in pri vsaki priliki poudarja, da

je inteligentna in da ima maturo. Toda s svojo dekle ravna slabše kakor s psom. Kriči nadnjo, zmerja jo, tako da sem prepričana, da ji je od njene mature prav malo ostalo v glavi. Enako postopa seveda tudi s svojo nebogljeno in bolno materjo, ki jo je vzela s kmetov k sebi v mesto. Vsak trenutek ji očita, da je navadna kmetica in omalovažuje vsak njen še tako dober nasvet.

Nasproti materi zlasti morajo biti sinovi res plemeniti. Mater moramo spoštovati v prvi vrsti kot mater, potem pa še kot ženo. Zato poslušajte potrpljivo njene dobrohotne nauke in ji ne ugovarjajte. Izkazujte ji vso pozornost, pomagajte ji na vseh straneh. Govorite radi z njo in jo zabavajte. Najsi bo družba še tako zanimiva, mati mora biti za vsakega sina središče vse njegove pozornosti. Zato ji postrezite, kolikor je v vaših močeh, poberite ji naglo vsak predmet, ki ji je padel iz rok. Iz oči ji morate čitati želje in nikoli ne smete pozabiti, kako nebogljeni in majhni ste bili nekoč v njenih rokah, ob njenih prsih. Žen je mnogo na svetu, toda mati je samo ena.

Enako kakor sinovi, morajo tudi hčere skrbeti, da nikoli ne trpi ugled družine. Tudi če so v notranjosti, med posameznimi družinskimi člani nesoglasja, tega ne sme dobra hčerka pokazati nikomur. O svojih domačih ne sme nikoli govoriti s sovraštvom nasproti drugim ljudem. Pa tudi doma morajo skrbeti hčere, da odvzamejo materi kolikor mogoče mnogo dela pri gospodinjstvu. Čim bolj ji bodo pomagale, tem več se bodo naučile za svoje bodoče gospodinjstvo. Vsaka hčerka ima lahko doma najboljšo in najcenejšo gospodinjstvo šolo.

Hčerka bodi uslužna svojemu očetu. Skrbi za njegove stvari, da bodo vedno v redu. Perilo naj bo vselej leno izlikano, srajce naj imajo vse gumbe. Hčerka je lahko bolnemu očetu najbolj ljuba opora in noštrežnica. Ker je že tako, da se oče in hčere navadno dobro razumejo.

Otroci pa morajo biti tudi med seboj vljudni in dobri. Čemu bi se prepirali in vlekli vsak na svojo stran. Saj se v življenju nota večkrat tako križajo, da je človek svoje sestre ali svojega brata prav vesel, kadar ga zonet sreča. In kaj potem, če so člani družine med seboj sprti? Taka družina nima sreče in uspeha, že zato ne, ker dela vsak po svoje in razdira še tisto, kar ta ali oni zgradi.

Poznam rodbine, kjer otroci drug drugega podpirajo. Starejši pomagajo mlajšim pri učenju, sestre krpajo bratom obleke, likajo perilo in pospravljajo sobe. Zato pa bratje zopet na drugi strani koristijo svojim sestram. Tudi sestra je žena. Zato ji mora izkazovati brat enako pozornost kakor vsaki drugi ženi.

Kmetiški otroci morajo pa še prav posebno složno živeti. Kaj bi bilo, če bi se vsi ljudje prepirali? Nihče ne bi nič delal. Domovi bi pronadali, narod bi se razkrajal. Bratje in sestre, ki so pri svojem delu navezani drug na drugega, se ne smejo med seboj sovražiti. Če so prijatelji med seboj vse življenje, kar ni nobena posebna umetnost, potem bodo prijatelji tudi v odločilnih življenjskih trenutkih. Kdor je marljiv in pošten, tega ne odganjajo od hiše, pa najsi bo dom še tako majhen. Kaj drugega je seveda z zdrarjem. Vsak skrbi, da se ga čimprej iznebi.

Leno vedenje otrok govori o mnogočem. O dobri vzgoji, o dobrih starših itd. Po vedenju otrok sklepajo ljudje na uglednost rodbine. Zato se morajo vesti vedno dostojno. Čuvati morajo ugled svojega imena. Stremeti morajo, da s svojim prizadevanjem popravijo napake, ki so jih bili morda napravili starši v javnosti. Rešiti morajo ugled rodbine. To pa bodo dosegli le, če bodo v vseh ozirih plemeniti.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

VEČERNE TOALETE

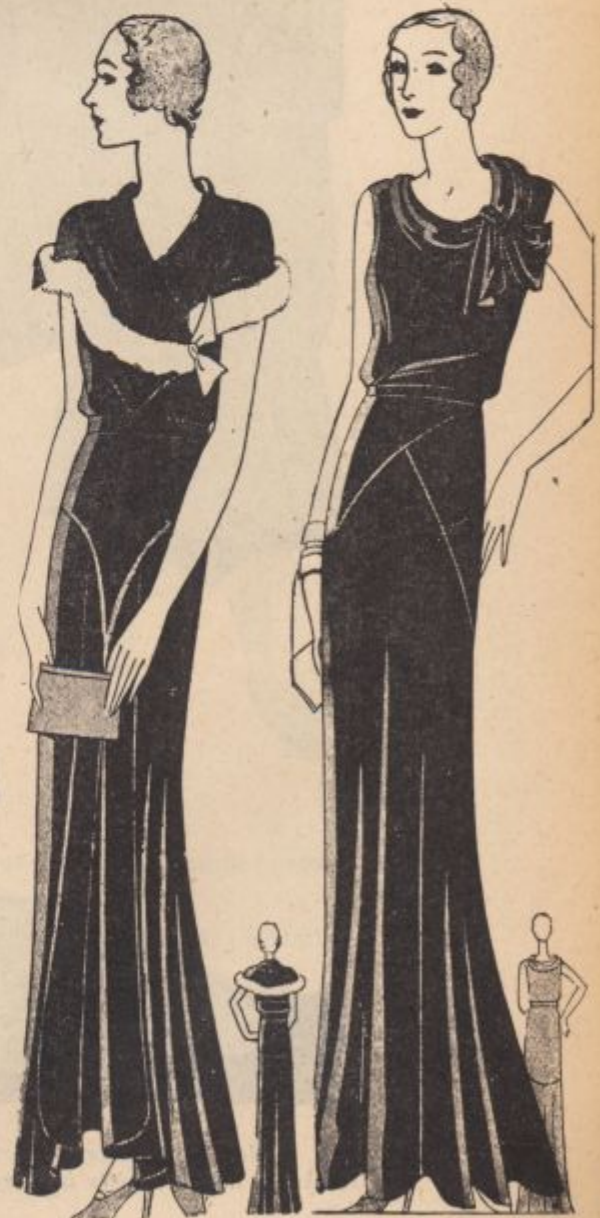
Plesna obleka iz belega krepdešina. Na krilu so pošiti od bokov do kolen globoki robčki, tako da je priležno, spodaj je pa zvončasto razširjeno.

Večerni plašč iz svilenega žameta, okrašen z lisičjim krznom.

Večerna obleka iz črnega krepsatena, zraven pa večerni plašč iz belega lameja, obrobljen s črnim sealskinom.

Večerna obleka iz svetlozelenega krepžoržeta. Obroba pri vratnem izrezu, ki je podaljšana v vezanko, je iz enakobarvnega svilenega atlasa.

Mala večerna obleka iz črnega krepsatena, okrašena s hermelinom.

Mala večerna obleka iz rjavega velurja. Sivi so paspulirani, ovratnik se končuje v vezanko.

ETA SREČNE NEVESTE

Obleka za neveste, sešita iz belega krepdešina. Po celi dolžini ima vшит širok vložek, pošit z biserčki.
Obleka za neveste, sešita iz belega svilenega krepa. Ob vratnem izrezku so našiti srebrni biseri v obliki oovratnika.

ZA VSAK DAN

Modna obleka iz enobarvnega svilenega žameta. Gube na krilu so samo položene in ne zalikane. Ovratnik in zapestniki so iz svetlega svilenega krepa.

Elegantna obleka, primerna za manj vitko postavo. Sešita je iz enobarvnega volnena ripsa ali krepa. Ovratnik in zapestniki so iz belega pikeja ali pralne svile.

Obleka iz modnega diagonala, okrašena s poševnimi našitimi progami in gumbi.

Modna obleka iz enobarvnega volnena krepa. V krilo so vstavljene globoke gube, zašite nizko pod boki.

Za naše šolarice

Nedeljska oblekica iz temnomodrega volnenega ripsa. Ovratnik in vezanka sta iz bele svile z modrimi pikami.

Nedeljska obleka za večje šolarice. Sešita je iz zelenega volnenega krepa, ovratnik in žabo sta iz belega krepdešina.

Oblekica iz modnega diagonala. Ovratnik je iz belega pikeja.

Obleka iz temnomodrega volnenega ripsa. Krilo je položeno v globoke gube. Ovratnik je plisirán.

Oblekica iz meliranega volnenega blaga. Ovratnik in zapestniki so pošiti s svileno vrvico.

Praznična oblekica iz enobarvnega džerseja. Stranska dela na krilcu sta položena v gube.

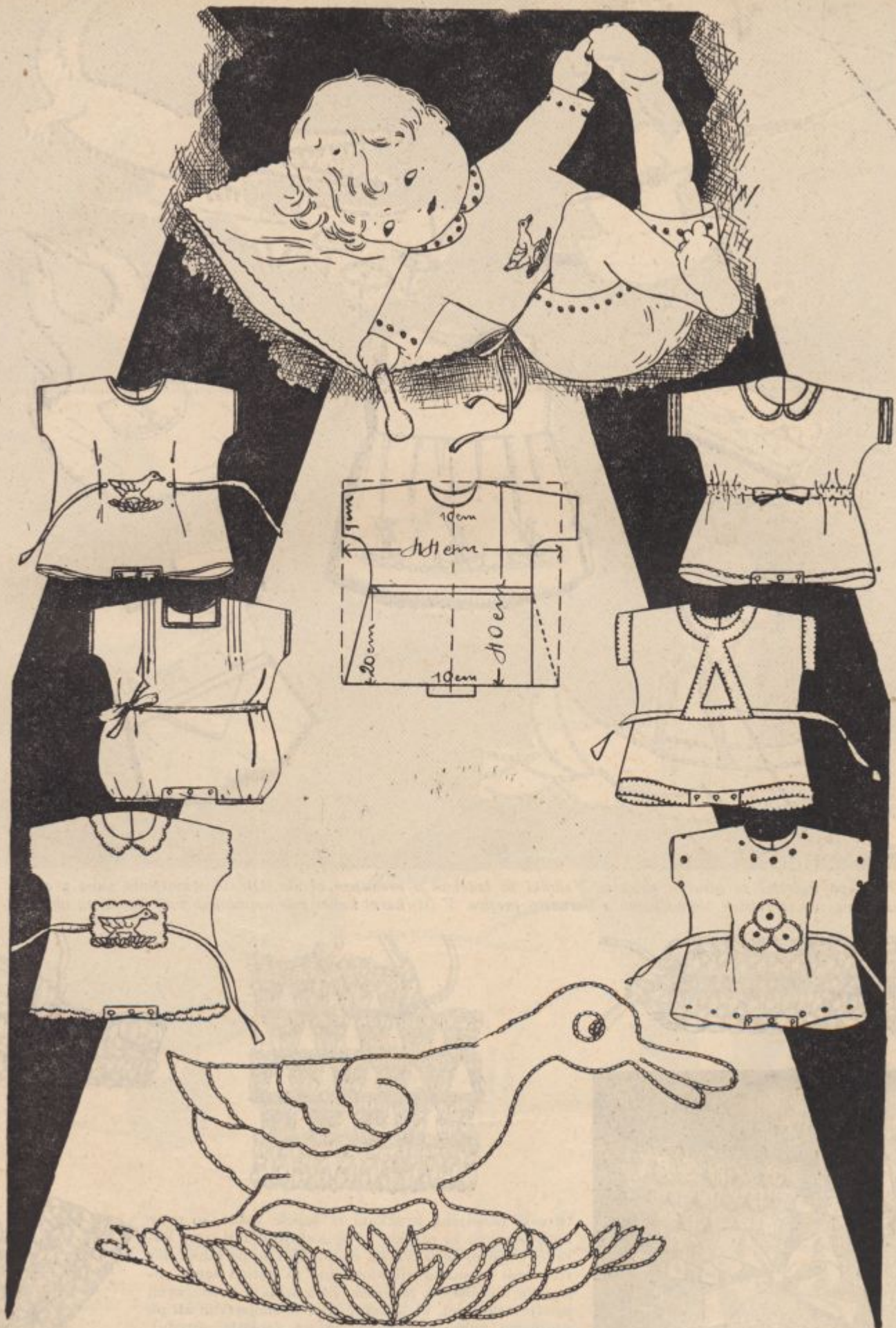
Praznična oblekica iz sivoga diagonala, okrašena s svetlim ovratnikom in našitki na rokavih.

Praznična oblekica, sešita iz enobarvnega volnenega ripsa. Ovratnik, vezanka in zapestniki so okrašeni z ozkim plisejem.

Oblekica iz temnomodrega ševioła, okrašena s svetlimi zapestniki in steklenimi gumbi.

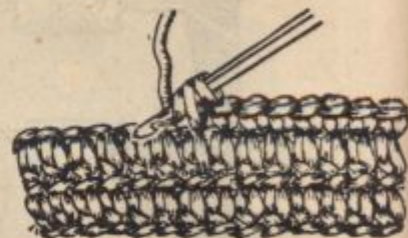
Oblekica iz enobarvnega volnenega voala, okrašena z barvasto štepico.

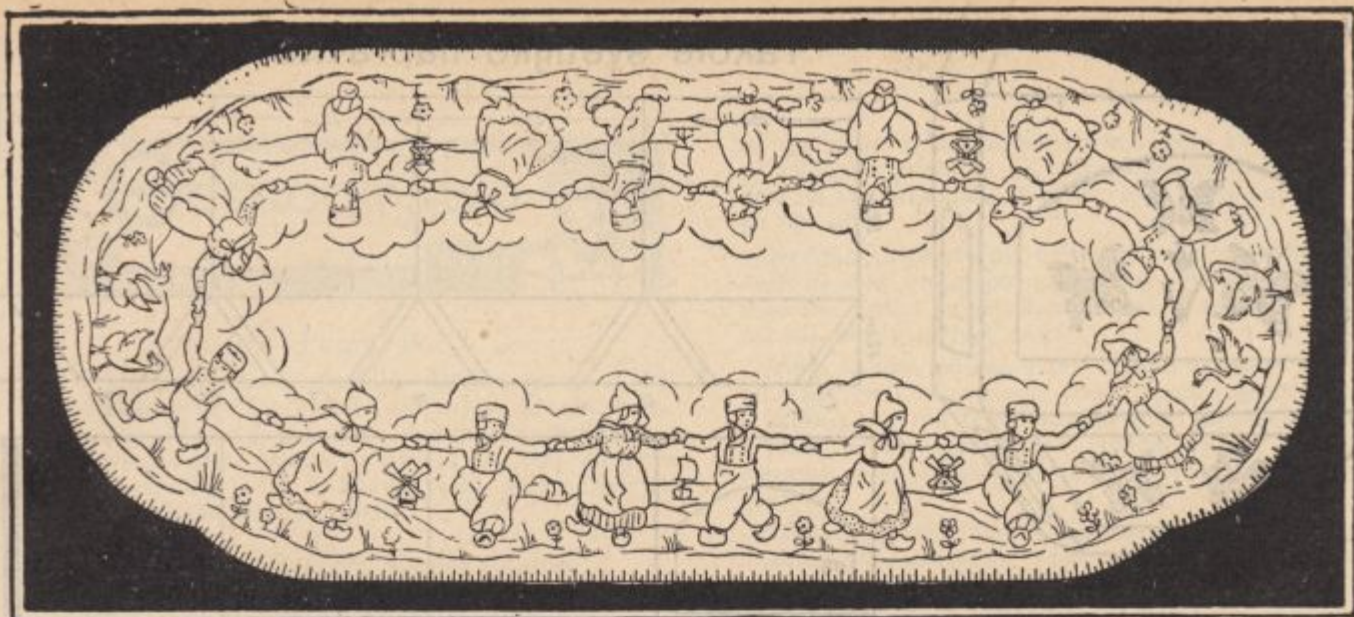
Šest različnih otroških oblek za igranje. Sešite so iz belega ali barvastega platna in okrašene z barvastimi obrobami ali vezenimi motivi. Na sliki je tudi kroj oblekice v zmanjšanem merilu z navedenimi merami in pa motivo v naravni velikosti, ki se lahko uporabi za okrasitev oblekic.

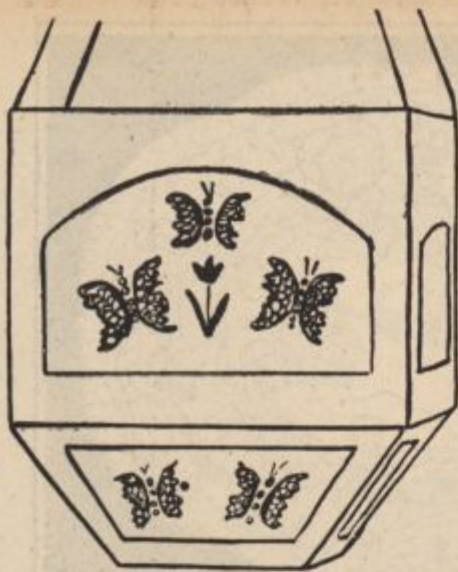
Dva lepa vzorčka za otroške oblekice. Vzorčki so izdelani v prednjem vobodu. Oblekico zašijemo samo z ozkim robčkom, nakar robček obkvačkamo z barbasto prejico. V isti barvi kakor rob napravimo tudi figure na oblekici.

Otroški čevljevčki, kvačkani iz debele volne, so prav topli posebno za otroke, ki poskušajo delati prve korake. Najprej se izkvačka podplat, ki se pa lahko naredi tudi iz sukna ali klobučine in potem samo obkvačka ali obšije z začnim vboodom, zato da se zraven prišije vrhni del, ki je izkvačkan iz enobarvne ali pa vzorčaste volne. Čevljevček se ne zapenja spredaj, temveč se samo zadrigne z vrvico ali ozko pentljico, kakor je videti na sliki. Za kvačkanje podplata je bolje, če se vzame debel bombaž ali pa kvačkanec, zato da je podplat bolj trden. Način kvačkanja podplata in vrhnjega dela je nazorno pokazan na slikah posameznih povečanih delov.

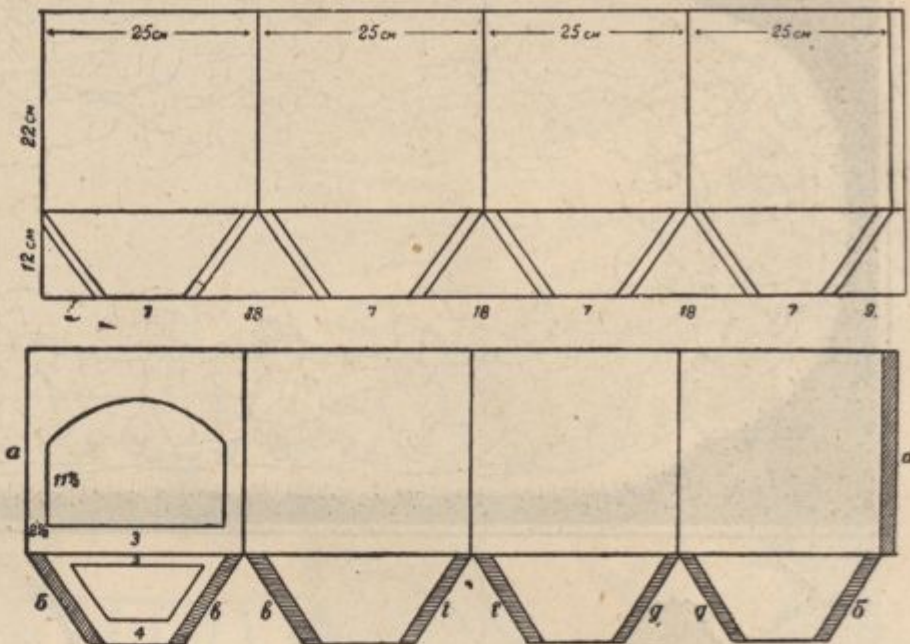

Prt za otroško sobo, okrašen z barvasto aplikacijo. Če je prt iz platna, se izšijejo oblike v občrtnem obodu, na sukno se pa lahko dela aplikacija, to je, posamezne oblike se izrežejo iz drugobarvnega sukna, deftina ali solle in prišijejo na prt, kakor je to videti na povečanem delu vzorca. Pri platnenem prtu se naredi najprej rob in potem obzanka, kakor kaže slika, pri prtu iz sukna se pa rob lepo zravna, obreže in nato obzanka.

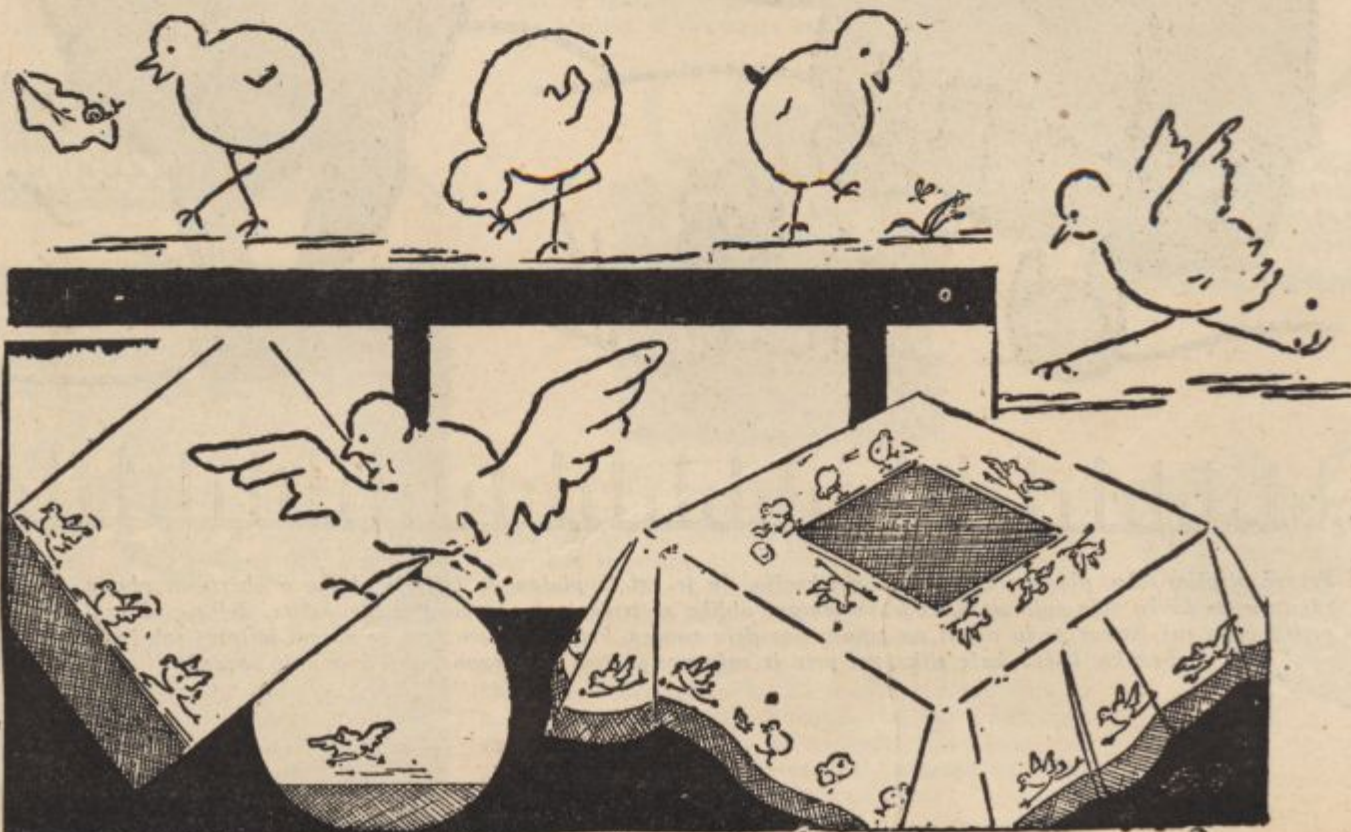
Takole svetiljko napravite otrokom

Močna koncentrirana svetloba električnih žarnic, ki niso zasenčene, škoduje očem. Zato so priporočljive mlečne žarnice, pri navadnih žarnicah se pa mora narediti senčnik, ki je obenem tudi okras sobe. Prinašamo načrt senčnika za otroško sobo, kakršnega lahko sami napravite iz kartona in ga prelepíte s prozornim papirjem ali blagom. Na zgornji sliki je pomanjšan načrt senčnika z navedenimi merami, spodaj so motivi silhuet, ki se izrežejo iz črnega papirja, zraven pa še skica izgotovljenega senčnika. Na karton se najprej zariše oblika senčnika po danih merah (prva slika), nato se pa oblika senčnika z nožem izreže (druga slika). Robovi se zarežejo samo toliko, da se lahko zapognejo. V stenah se izrežejo okenca, v katera se na prozoren papir nalepijo izrezane silhete.

S čim pogrnemo mizo | našim malim

To ročno delo prepustimo našim malim gospodinjam, da izvezejo same te čedne piške v lahkem občrtnem obodu v oranžni, rumeni, modri, rdeči ali pa kakšni drugi barvi. Za aplikacijo v sredini ali pa ob straneh, ki je v isti barvi, bodo pa morale najbrž poklicati mamico na pomoč.

Popravek

V knjigi «Vzorna gospodinja» sta na strani 43 («Kako je treba kuriti v štedilniku») zamenjana klišeja. Besedilo pod slikama je zato napačno označeno. Pod prvo sliko mora stati beseda: **Pravilno**, pod drugo pa beseda: **Napačno**, kar je vsaka pozorna čitateljica gotovo že sama popravila.

Kako postrežem svojim gostom

Pojedina.

Preden prično prihajati prvi gostje, mora gospodinja še enkrat pogledati, ali je povsod vse v redu. Če ima kuharico ali deklo, ki bo nosila jedi na mizo, ji da še zadnja navodila; nato pa se tudi sama preobleče in pripravi za sprejem gostov.

Pametno je, če gospodinja napiše vrstni red, v katerem se bodo servirala jedila in pijače.

Goste sprejema gospodinja, če pa gospodinja streže sama, sprejemata goste gospodar ali sin.

Glede obleke so veljali ob takih priložnostih včasih zelo strogi predpisi, ki so jih pa vojna in težke povojne razmere precej omilile; vendar še dandanašnji zahteva takt, da se človek, ki je kam povabljen, praznično obleče. Natančnejših predpisov ne bom naštevala, ker se to ravna po garderobi, ki jo kdo ima, in po tem, kam je človek povabljen.

Goste, ki se med seboj še ne poznajo, seznanja gospodar, ki jih mora tudi zabavati, dokler jih gospodinja ne povabi k mizi. Goste spravimo najhitreje v dobro voljo, če jim po ruskem običaju takoj po sprejemu ponudimo na posebni mizici pripravljene razne delikatose ter žganje in liker.

Gospodar odkaže vsakemu gostu prostor za mizo, gospodom pa poleg tega še pove, katero damo naj vodijo k mizi. Pri velikih pojedinah so prostori v sredini mize za najodličnejše goste, ostale pa razvrstimo po položaju in dostojanstvu na obe strani. V manjših in bolj domačih družbah pa sedita gospodinja in gospodar vsak na enem koncu mize, in sicer gospodinja na tistem koncu, ki je bližje kuhinji.

Ko dá gospodinja znamenje, da je miza pripravljena, vodi gospodar po navadi k mizi najodličnejšo damo ali damo, ki je prvič v hiši, ostali gospodje pa nato vsak svojo damo.

Cim vidi gospodinja, da so vsi gostje za mizo, se prične serviranje po vrstnem redu, ki ga je bila gospodinja že prej sestavila.

Če servira služkinja, naj bo preprosto, toda snažno oblečena, v belem predpasniku in gladko počesana. Servira naj se hitro in brez nepotrebne ropota. Služkinja gostov za mizo ne pozdravlja in jih tudi ne sme siliti k jedi. Samo če kdo od gostov ponudene jedi ni opazil, ga lahko na to opozorimo.

Sklede in drugo posodje nosimo na mizo na podstavku. Krožnik z juho, če je ne serviramo v posebni posodi, postavimo pred gosta vedno od desne strani; pri tem pa moramo paziti, da ne sežemo s palcem pregloboko v krožnik. Juhe nalijemo na krožnik samo

do spodnjega roba. Preden nesemo meso ali pečenko na mizo, jo narežemo na tenke kose, ki jih zložimo lepo na krožnik; poleg denemo vilice, če je potrebno, pa tudi žlico.

Servirati pričnemo pri najstarejši ali pri najodličnejši dami in gremo potem kar zapovrstjo. Če sta za mizo dve enako odlični dami, začnemo servirati zdaj pri eni, zdaj pri drugi dami.

Jedila nudimo gostom z leve strani, rabljene krožnike pa jemljemo z desne strani. Kadar zamenjamo s krožnikom vred tudi vilice in nož, ju denemo na krožnik in odnesemo. Vse umazano jedilno orodje zlagamo na en krožnik, krožnike pa drugega na drugega.

Vsaka jed, razen juhe in predjedi kroži navadno po dvakrat. Kdor drugič ne vzame mesa, mu tudi prikuhe ali omake ne smemo več ponuditi.

Če želi gost med jedjo kozarec vode, mu ga ponudimo na krožniku od leve in krožnik takoj odnesemo.

Vino serviramo tako, da denemo pred gosta (z leve) že natočeni kozarec ali pa postavimo na mizo vino v steklenicah, in vsak gost nataka svoji dami in sebi sam.

Vsak gost se mora vesti za mizo pravilno in dostojno. Prav po tem, kako se kdo vede pri mizi, lahko najzanesljiveje sklepamo na njegovo oliko in vzgojo. Jesti pričnemo šele tedaj, ko so vsi gostje postreženi. Z jedilnim orodjem ravnamo kar se dá tiho. Če nečemo več jesti, noža in vilic na krožniku ne prekrizamo, ampak ju položimo drugega poleg drugega na krožnik. Med jedjo odlagamo vilice in nož z roglji oziroma rezilom na rob krožnika, nikdar pa ne na prt. Noža ne nosimo nikoli k ustom. Žlico in vilice dvigamo k ustom s celo roko in držimo pri tem komolec kolikor mogoče k sebi.

Z žlico jemo samo juho, kremo in kompot. Sočivja in salate ne režemo; oboje jemo vedno samo z vilicami. Ni lepo, če kdo vse meso, kolikor ga ima na krožniku, naenkrat razreže, ampak si mora vsak kosček odrezati sproti. Srkanje in cmokanje kakor tudi obiranje kosti ni spodobno. Za kosti je treba pripraviti posebne krožnike.

Belušev in artičok ne režemo, ampak jih jemo z rokami.

Kadar jemljemo jedila na krožnik, naredimo to hitro in ne izbiramo preveč. Jedi ne smemo grajati. Pri mizi govorimo veselo in neprisiljeno ter posvetimo vso pozornost svoji dami. Ne spodobi se, če kdo preglasno govori ali če hoče imeti glavno besedo.

Kakor sem že omenila, mora priti vsak gost na pojedino o pravem času in ne sme oditi, kadar se mu zljubi. Človek, ki je dobro vzgojen, ne bo s prezgodnjim odhodom pokvaril dobre volje in neprisiljene zabave, ki se je komaj razvila.

Ko prično gostje odhajati, moramo zopet paziti, da je v prednji sobi ali v prostoru, kjer so gostje odložili obleko, dovolj svetlo. Služkinja naj pomaga gostom pri oblačenju.

Po pojedini.

Ko je odšel zadnji gost, pričnemo pospravljati. Najprej pospravimo mizo, nato pa shranimo vsa jedila, ki so še ostala, in jih pokrijemo, da se ne navzamejo duha in da ne pridejo do njih muhe in prah. Te ostanke shranimo na mrzlem in zračnem prostoru, najbolje v kleti.

Kako shranimo sadje

(Konec.)

Priporočam, da poizkusijo s shranjevanjem sadja, posebno letos, ko ga je dovolj in je poceni, mnogoteri, posebno pa naj bi storile to družine z deco. Hkrati pa svarim novince pred veliko količino, posebno pred veliko količino ene in iste sadne vrste, ker je treba povsod nekaj znanja in izkušenj.

Opozarjam čitateljice tudi na to, da naj nikar ne kupujejo sadja, ki še ob trgatvi (obiranju) ni bilo dovolj zrelo. Takšno sadje je že sploh manj vredno, ker še nima zbranih in predelanih vseh potrebnih snovi, zlasti pa nima najdragocenejših. Za shrambo pa takšno sadje absolutno ni, ker ne postane nikdar dobro. Prej ovene ali pa segnije. Poznamo pa najlažje negodno sadje po pecljih ali repičih. Dovolj zrelo sadje se odluči od vejice s celim pecljem ali repičem vred. In repič je na koncu vedno nekoliko debelejši, posebno pri žlahtnih (namiznih) hruškah. Ako je repič prelomljen ali iz sadu izdrt (torej sad brez repiča), je to znak, da sad še ni bil drevesno goden (goden za obiranje). Ako ima pa večina sadežev pravilne peclje, smo pa na to stran lahko brez skrbi. Nekateri peclji se odlomijo pri obiranju vkljub pravilni zrelosti nepravilno.

Že zgoraj sem omenil, da so za shrambo sadja bolj primerni vlažni prostori. Tak prostor je potreben posebno za hrapavo sadje (jabolka in hruške). Razločujemo sadje, ki ima hrapav olupek, sadje, ki ima gladek olupek, a se ne sveti, sadje, ki ima gladek in svetel olupek. Nazadnje omenjeno sadje je prevlečeno po naravi z voskom, odtod tudi njegov lesk. Hkrati pa varuje voščena plast tudi pred preobilnim izhlapevanjem soka. Zato vzdrži takšno sadje tudi na suhem prostoru. Hrapavo sadje pa se na suhem prostoru osuši. Postane gubasto, po okusu pa je suho, gobasto, brez soka in zato tudi brez pravega okusa. Hrapavih jabolk je le malo (kosmači, Kanadka). Tem več je pa hrapavih žlahtnih hrušk. Zato se hruške v splošnem ne držijo dolgo.

Sadje, ki ima gladek olupek, ki se pa ne sveti, je v sredini med hrapavim in tistim, ki se sveti.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek, obed: zeljnata juha s pečenicami, prekajen svinjski jezik z grahovo kašo, češpljev kompot.

Večerja: sirovi cmoki z maslom in drobtinicami.

Torek, obed: pretlačena ričetova juha z opečenimi žemljevim rezanci, faširani goveji zrezki v mrežici s praženim krompirjem, indivija, jabolčna pena.

Večerja: ledvice v kislom omaki, polenta.

Sreda, obed: na goveji juhi rezanci, govedina, garnirana z brstnim zeljem, pripravljenim kakor špinaca, krompirjevo kašo in jajčno omako.

Večerja: golaž iz prasičevega mesa in ajdovi žganci.

Četrtek, obed: na kostni juhi vranični cmoki, telečji paprikaš z rezanci, špehovka.

Večerja: telečja pljučka in srce v omaki s krušnimi cmoki.

Petek, obed: grahova juha, ribji puding (glej recept v knjigi: Kako naj kuham, stran 46), smetanov zavitek.

Večerja: ocvrte ribe in solata ali pa krompirjevi hlebčki in solata.

Sobota, obed: na goveji juhi mozgovci cmoki, govedina s sladko repo, ocvrta jabolka.

Večerja: pečenice s kislim zeljem.

Nedelja, obed: na juhi pastetke s perutninskim drobnom, nadevana pečena jarčica, garnirana z mešano solato, pustni krofi.

Večerja: hrenovke z gorčico, krofi, čaj.

Recepti k jedilniku

(Količina računjena za 4 do 5 oseb.)

Zeljната juha. Pol velike zeljnate glave zrežem na drobne rezance, poparim in odcedim. V kozico denem eno žlico masti in spečem na nji eno pečenko lepo rumeno, nato jo položim na krožnik in postavim na toplo. Na mast v kozico pa vržem pol žlice drobno zrezane čebule in peteršilja in zelje, osolim, popopram, dodam pol žličke kumine in pokrito dušim na zmernem ognju, da se zmečča. Po potrebi pomalem zalivam. Ko je zelje mehko in vsa voda izparjena, potresem na dno kozice pol žlice moke; ko porumeni, zalijem s krompirjem, zrezanim na majhne kocke, ki sem ga posebej skuhalo na slanim kropu. Dobro premešam in pustim na robu štedilnika, da pomalem vre še pol ure. Preden serviram, zrežem pečenko na majhne rezine in jih vložim v juho.

Pretlačena ričetova juha. Četrtil kilograma debelega ričeta in dve žlici suhega graha skuham v vodi do mehkega in pretlačim. V kozici razbelim eno žlico drobno zrezane prekajene slanine in pol žlice masti in denem vanjo eno žlico moke in pol žlice drobno zrezane čebule in peteršilja. Ko moka porumeni, dolijem pretlačeni ričet, osolim in pokrito kuham na robu štedilnika do serviranja, da polagoma vre. Na mizo dam z opečenimi žemljicami.

Sirovi cmoki. 7 dkg presnega masla vmešam z enim jajcem in enim rumenjacom. Dodam $\frac{1}{4}$ kg pretlačenega svežega sira in $\frac{1}{8}$ kg pšeničnega zdroba, eno pest drobtinic, en deciliter moke in soli. Dobro premešam, oblikujem cmoke, jih skuham v slanim kropu, odcedim in zabelim z maslom in drobtinicami.

Špehovka. 40 dkg presejane bele moke stresem v skledo in osolim. Dva dkg kvasa raztopim v mlačnem mleku; ko zakipi, ga zamesim med moko, dodam eno žlico masla ali masti in eno jajce ter toliko mlačne vode ali mleka, da naredim mehko testo. Stegam ga toliko časa, da se začno delati mehurčki in se loči od kuhalnice, nato ga pokrijem, postavim na toplo, da vzhaja. Vzhajanega zvrnem na pomokano desko, ga tenko razvaljam in na gosto potresem s toplimi ocvirki, zavijem tesno skupaj, položim v namazano kozico in spečem. Serviram špehovko še toplo.

Pastetke s perutninskim drobnom. Od navadne, dan stare žemlje narežem tenke rezine po dve in dve skupaj, da se pri robu držita. Perutninski drob sesekljam, želodček skuham prej v juhi do mehkega, nato pa prepražim na presnem maslu s peteršiljem in če-

bulo. S tem nadevom napolnim rezine, jih pomočim v mlačno juho, povaljam v raztepenem jajcu in ocvrem. Serviram jih k juhi.

Kaj tekne našim malim

Ni otroška paša
samo kaša....

Mlečni močnik (za najmanjše). Dve žlici pšenične moke in nekaj žlic mrzlega mleka mešam v skodelici toliko časa, da je gladko testo. V kozici pristavim pol litra mleka k ognju. Ko začne vreti, vlivam vanj pripravljeno testo in ves čas mešam. Nato pustim, da na zmernem ognju četrť ure polagoma vre, dodam nekoliko sladkorja in malo ali nič soli.

Mlečni zdrob. Na pol litra mleka vzamem tri žlice pšeničnega zdroba. Preden ga vlijem med vrelo mleko, ga gladko vmešam z nekaj žlicami mrzlega mleka, da se ne naredijo kepice. Kuham ga dobre četrť ure. Kuhanega potresem s sladkorjem in cimetom ali pa, kadar hočem dati otrokom priboljšek, z nastrgano čokolado.

Korzni mlečni zdrob pripravim prav tako. Za večjo deco se lahko primeša za oreh velika kepica presnega ali kuhanega masla ali s sladkorjem kuhane suhe češplje, iz katerih prej pobrem kosti.

Mlečni riž. V pol litru mleka zakuham 7 dkg opranega riža. Kuham pokritega na zmernem ognju eno slabo uro. Ako se preveč zgosti, dolijem še mleka, dodam eno žlico sladkorja, prav malo ali nič soli in kepicico presnega masla. Kuhanega potresem s cimetom ali tudi s čokolado.

Zdrobovi žličniki. V pol litru mleka zakuham 10 dkg pšeničnega zdroba v gosto. Osolim ga malo in osladim z eno žlico sladkorja. Mešam ga neprestano, ko se loči od kozice in kuhalnice, ga odstavim, dodam kepicico presnega masla in primešam en rumenjake. Z žlico zajemam in oblikujem podolgaste cmoke in jih polagam na gorak krožnik, potresem s sladkorjem in cimetom ali pa oblijem z razredčeno toplo marelično marmelado.

Špinačni puding. Otrokom se kaj rade upirajo jedi, ki so zanje koristne in potrebne. Malo je otrok, ki bi z veseljem jedli špinačo. Skrbna mamica pa bo pripravila iz špinače jed, ki bo videti kakor kolač, in otroci se je bodo z veseljem lotili. Naredila bo špinačni puding. Štiri pesti špinače bo dobro oprala in v slanem kropu prevrela, odcedila in pretlačila. V skledi bo vmešala 5 dkg presnega masla z dvema ali tremi rumenjaki; ko bo spenjeno, bo primešala špinačo, nekoliko drobno zrezanega peteršilja, dve polni žlici z mlekom prepojenih drobtinic, nekaj žlic kisle smetane, malo soli in sneg od beljakov. Zmes bo vložila v dobro namazan pudingov model in kuhala v sopari 3/4 ure. Kuhanega bo zvrnila na krožnik in ga zabelila z maslom in drobtinicami.

Korenjev puding. Približno 30 dkg rdečega korenja olupim, zreži na koščke, popari, odcedi in skuhaj do mehkega v slanem kropu. Kuhanega pretlači in deni v kozico z majhnim koščkom presnega masla, osoli in potresi s pol žlice moke. Ko se nekoliko pokuha in izduši, ga ohladi, nato pa primešaj tri rumenjake in sneg od treh beljakov, vložim v namazano, ognja varno skledo in speci.

Surovo korenje z orehi in medom. Surovo korenje pusti pred pripravo nekaj ur v mrzli, čisti vodi. Nato mu ostrgaj kožico, ga na strgalniku nastrgaj in primešaj eno žlico medu in dve žlici zmetih orehov. Dobro premešaj in namaži otrokom za južino na kruh.

U—a.

(Nadaljevanje.)

Raca.

Race redimo zlasti zaradi njih okusnega mesa, zadnji čas pa tudi zato, ker zelo pridno nesejo. Poraba jajc se omejuje za zdaj samo na dom, ker se trgovina z račjimi jajci pri nas doslej še ni razvila. Pojavljajo se tudi ugovori, da uživanje račjih jajc ni zdravo. To trditev je treba sprejeti z veliko rezervno. Če se gibajo race na čisti, tekoči vodi, so njih jajca prav tako zdrava kakor kokošja. Kjer pa pridejo race do umazane vode, tam seveda ni izključeno, da preidejo razne bolezenske kali iz vode v raco in potem v jajce, kjer se lahko razvijejo. Ker se pa račja jajca porabijo v kuhinji po navadi za testo, se pri kuhanju uničijo škodljive snovi, ki so v jajcu. Račje jajce je večje in težje od kokošnjega, ima večji rumenjake in je zato tudi redilnejše kakor kurje jajce.

Pri nas goje največ domačo raco, ki je srednjevelika, ima nizke noge in je bela ali siva. Napitana tehta 1½ do 2 kg. Na leto znese 60 do 80 jajc. Njeno meso je zelo okusno.

Precej večja in težja je rouenska raca, ki je po barvi podobna divji raci. Hitro rase, ima izvrstno meso in tehta 3 do 4 kg.

Dobro in okusno meso ima tudi aylesburška raca, ki je samo bela. Na leto znese 80 do 90 jajc; nepitana tehta 3 do 3½ kg.

Pri nas zelo rede tudi pekinško raco, ki je bela in znese na leto tudi do 100 jajc. Odrasla žival tehta 3 do 3½ kg.

Dobra jajčarica je indijska raca. Telo je pokončno in vitko, vrat dolg in noge visoke. Barve je bele, črne ali rjavkaste. Tudi pozimi pridno nese in znese na leto 120 do 180 jajc. Nepitana tehta 1¼ do 2 kg.

Dobra jajčarica je nadalje tudi raca orpingtonka, ki ima srednjeveliko telo na nizkih nogah. Perje ima rumeno ali sivomodro. Nesti prične že zgodaj spomladi in znese na leto 120 do 150 jajc. Odrasla, nepitana žival tehta 2 do 2½ kg.

Zadnji čas so vzredili na Angleškem s križanjem domače, rouenske in indijske race novo pasmo rac jajčaric, ki so težke nekako 2 kg in znesejo 250 do 300 jajc na leto.

Raca najboljše uspeva v krajih, kjer ima na razpolago čisto vodo. V njej si poišče sama večji del hrane, ki ji prija. Stroški krmljenja so zato znatno manjši.

Na vodi se raca najrajša oplodi. Pa tudi v krajih, kjer ni blizu vode (potoka ali ribnika), lahko z uspehom redimo race. Za težke pasme rac je seveda nujno potrebno, da jim napravimo majhen ribnik s čisto vodo, kjer se lahko oplode.

Lažje pasme se dobro oplode tudi na zemlji (rouenska in indijska raca in druge). Seveda traja to veliko dalje nego na vodi.

Raca nerada vali, zato valimo račke v valilnicah ali pa jih dajemo valit kokljam.

Zanimivo je, da znese raca jajce po navadi vedno zgodaj dopoldne (nekako do 9. ure). Zato ne smemo puščati rac v vodo pred tem časom, ker se sicer lahko pripeti, da znese raca jajce med potjo ali pa v vodi.

Jajca, ki jih podložimo, ne smejo biti stara več ko tri tedne. Taka jajca moramo od dneva, ko so bila znesena, pa dokler jih ne damo valit, postaviti v prostor, ki ima 6 do 8°C; zrak mora priti do njih, močna svetloba pa ne. Vsaj po enkrat na dan jih moramo obrniti.

Med valjenjem moramo račja jajca po enkrat na dan poškopiti z vodo, s čimer ublažimo napetost v jajcu in preprečimo, da se zarodek ne zaduši, kar se sicer zlasti v vročih mesecih kaj rado pripeti.

Glede na veliki narodno-gospodarski pomen račje reje bi jih morali gojiti povsod, kjer so za to le količ kaj ugodne prilike.

(Nadaljevanje.)

Zdaj je čas, da pregledamo vrtno ograje, deske, ki jih imamo morda ob gredah, klopi itd. ter pripravimo za popravila potrebni les. Lesene kole in prečnike, na katere se pribijejo latice, naročimo najbolje pri kakem kmetu. Ako nimamo znancev, naročimo kar pri kmetih, ki nam pripeljejo drva ali ki jih vozijo sicer naprodaj. Koli in prečniki naj bodo iz trdega lesa (hrast, pravi kostanj, jesen, macesen itd.; bukov les, čeprav spada k trdemu lesu, za to ni primeren). Kmet naj pripelje že obtesan les, ker bi nas tesianje preveč stalo.

Dobro je, da si pripravimo tudi kako tekočino za impregniranje (mazanje) lesa in star čopič, kajti impregnirani les trpi več časa. To delo opravimo lahko sami. Obleči pa moramo najslabšo obleko, ki je namenjena ali uporabna samo še za delo. To izvršimo okrog velike noči, ko je že bolj suho in gorko in vreme bolj stanovitno, in sicer samo ob lepem vremenu.

Kdor ima na vrtu kamenje, kose zdrobljene opeke, koščke lesa itd. in pa tisti, ki si bo vrt šele napravil, naj si pripravi zdaj mrežo za presejavanje vrtno zemlje. Presejavanje se vrši takole:

Za prvo vzamemo za gredo širok del. Začnemo na katerem koli kraju. Na vogalu izmečemo na sosedno gredo (oddelek vrta) toliko prsti, da nastane za veliko mizo velika oglata jama. V to jamo postavimo mrežo, na katero mečemo prst od začete grede, medtem ko pustimo izmetano prst na miru. Ko pridemo na kraj naše grede, nam zmanjka prav toliko prsti, kolikor smo je izmetali ob začetku dela na sosedno gredo. Te prsti pa ne nosimo v jamo, ampak načnemo novo gredo poleg jame in mreže. Tu bo nastal na ta način zopet prazen prostor in mi prestavimo vanj zopet mrežo pa nadaljujemo prav tako, kakor pri prvi gredi (prvem, že presejanem delu vrta, ki ni treba, da bi se ujemal z gredami).

Pri tej priliki (pri presejavanju) zemljo tudi lahko poljubno izmenjamo, zamenjamo, zmešamo s kompostom itd.

Kdor ima tople grede, naj jih zdaj popravi. Staro prst izmečemo in nakidamo in natlačimo na dno približno za ped visoko konjskega gnoja. Na gnoj pa denemo za kakšnih 10 cm na visoko dobre in drobne zemlje.

Kdor misli na vrtu gnojiti, naj si preskrbi zdaj potrebni gnoj. Tudi za gnojenje vrta je najbolj primeren konjski gnoj, ki pa naj obstoji kolikor mogoče iz fig.

Gnoj, ki sestoji največ iz slame, listja, žaganja itd., je malo vreden. Za rahljanje zemlje bi že bil, ampak privabi miši in drugo golazen, posebno pa bramorje. Zato ne devajmo takega gnoja in takih stvari na vrt.

Na vrtu gnoja ne uporabljajmo tako, da bi ga najprej raztrosili, kakor se godi to na njivi, kjer ga podorjejo, ampak na vrtu skidamo gnoj na kup ali na kupe in ga polagamo šele pri prekopavanju sproti v nastale in nekoliko bolje iztrebljene jarke. V jarku gnoj nekoliko stlačimo in namečemo nanj nove prsti.

Lahko se pa uporablja na vrtu gnojnica (iz greznice, posebno gostejša tvarina). Tudi to nalivamo šele ob prekopavanju sproti v nastale jarke, ne pa da bi polili z njo vrt in bi morali hoditi potem pri prekopavanju po tej grdobiji.

Kdor ima dobro obgnojeno vrtno zemljo in bi moral gnoj drago plačati, lahko tudi za enkrat gnojenje opusti, ker v tem slučaju gnoj, posebno ako je slab, ne prinese toliko dobička, kolikor stane.

Kdor nima tople grede in hoče vzgojiti zgodnje sadike sam, naj si pomaga na ta način, da vseje semena zdaj v zabojčke, ki se lahko postavijo na svetel prostor v kuhinji ali kurjeni sobi (v bližini okna ali na okno), ob primerni toploti pa med okna. Ob gorkem solncu pa odpremo zunanje okno, tako da so sadike ob solnčnih dnevih za nekaj časa popolnoma izpostavljene solncu in zraku.

Ako si vzgojimo sadike sami, nam dela vrt tem več veselja. Glavno je to, da vemo, kakšne vrste imamo. Pri nakupu dobimo večkrat namesto zgodnjih sadik pozne in tudi norčave sadike. Za dlan (10 cm) globoki zabojčki zadostujejo za tako gnojenje. Gnoja, ki bi delal smrad, ni treba uporabljati. Zadostuje dobra in drobna vrtna zemlja.

Tako v topli gredi kakor v zabojčkih sejemo seme plitvo, komaj za nekaj milimetrov globoko.

Pravilo je, da naj pride na seme le toliko prsti, kakor je seme debelo. Pri tem moramo pa seveda upoštevati, da se pri škropljenju prst lahko spere s semena.

J. J.

GOSPODINJA IN NJENA POMOCNICA

V tem delu bomo prinašali odprta pisma gospodinje in seveda tudi dopise gospodinjskih pomočnic. Namen te rubrike naj bo, da gospodinja in njena pomočnica povesta svojo nezadovoljnost. Tako se bodo lahko na obeh straneh popravile napake.

Gospodinje in pomočnice, pišite torej za ta kotiček, seveda kratko in vzgojno!

*

Stana Vinškova:

Hišna Ančka

Draga Jožica!

Ti se že gotovo jeziš name, ker Ti na Tvoje ljubo pisemce tako dolgo nisem odgovorila.

Pa nič se Ti ne bom opravičevala, rajši Ti kar poročam o svojih križih in težavah, pa bo prav gotovo vsa zamera splavala po vodi!

Križi in težave — pa sem komaj štiri tedne poročena! Nič se ne smej, Ti škrat — Mirko in jaz sva izven debate! Ampak — naša Ančka!

Pa, pardon, Ti še ne veš: Ančka se imenuje moj »chišni biser«. To Ti je res biser! O Jožica, milostno nebo naj Ti blagohotno prihrani take izkušnje!

Pa kaj bom tožila, rajši Ti povem nekaj doživljajev z njo. Nečem ji delati krivice: pridna je, tiha in

S
A
R
G
O
V

Ako se

majajo

večkrat vzrok je zobni
kamen, prepreči
to in vzemi

Sargov Kalodont je
edina zobna krema, katere
vsebuje učinkoviti do-
datek proti zobnemu
kamnu (Sulfuricinoleat
po Dr. Bräunlichu).

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

skrajno delavna — toda sicer! Veš, prišla je pač iz majhne gorske vasice, v kateri je živel vse do sedaj — in že Ljubljana sama kot taka jo je popolnoma omamila. Drugo, kar jo je »panalo«, je pa moje novo stanovanje, njena nova »uniforma« in ves nov način življenja.

Tu ji silno ugaja, toda dosledno se drži domačih navad. Le čuj!

Ko sva prvič doma kuhali, prinese opoldne jedi na mizo, pa se prijazno in dobrohotno nasmeje: »Le jejte, le jejte, saj imamo še dosti zunaj!« In ko ji moj mož po obedu naroči, naj prinese sadja, ga res koj prinese — ampak v predpasniku! Mirnodušno naloži celi kup sadja na mizo: »Tako, zdaj pa le jejte!« in zadovoljno odjadra nazaj v kuhinjo. Preveč duhovito menda nisva gledala za njo.

Čudno veselje ima tudi s poljubljanjem rok — jaz se le čudim, da jih še pismonoši ne poljubi! Kolikokrat sem ji že rekla, naj to vendar pusti — pa dobim vedno isti odgovor: »Saj nič ne škodil!« — še eno stalno frazo ima: »O, saj je škoda!« In vsake reči ji je škoda — pa če ji rečem, naj prinese rutico za prah, da bo kaj pobrisala.

Prav za prav je kratkočasna: vedno se doživi kakšno novo presenečenje z njo — toda vedno sem tudi v strahu, da me ne blamira — med nama povedano: kot gospodinja imam še vedno malo treme!

Mladostno živahnost in resnično lepoto

si ohranite samo tedaj, ako vodi za kopanje ali umivanje dodaste izmed naravnih soli za kopanje:

Isla Koniferen Badesalz

Isla Chypre Badesalz

Isla Eau de Cologne Badesalz.

Same dišeče soli, ki delajo kožo lepo ter krepe živce in mišice. Salinenverwaltung Bad Ischl.

Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d. Zagreb 3.

Zadnjič, ko sva se prvič peljali s tramvajem, je bila izprva kar nema od sreče. Potem pa mi je plaho zašepetala: »O gospa, to pa gvišno grozno dosti košta! Naj mi no posodijo gnarja, sem ga doma pozabila, jim bom že vrnila!« Ko sem jo pomirila, pa je sedela vsa blažena — kdo bi si mislil, da more ljubljanski tramvaj koga tako osrečiti!

Dobro dekle je, vse kar je prav, a vendarle bi rada, da bi to naravno cvetko kultura čimprej oblizala. Bojim se pa, da se bom morala še dokaj časa trenirati v potrpljenju, a kaj se hoče — mogoče pa mi jo je usoda nalašč poslala kot »gospodinjsko krizo«, da se mi ne godi preveč dobro v teh žalostnih časih!

Bodi prav lepo pozdravljena, draga Jožica, in odpiši mi čimprej — saj Ti nimaš Ančke. Tvoja Milena.

REVMATIKI.

ki uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsa-fluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se obnaša že skozi 35 let. Poskušana steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti pošlji 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 62 Din brez nadaljnjih stroškov lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 280, savska banovina.

Kaj je meni „žena in dom“?

Še nikdar ni «žena in dom» tako razvnela svoje naročnice, kakor sedaj s tem vprašanjem. Vse premišljujejo, kako bi čim lepše odgovorile, da bi bile deležne glavnih nagrad. Nekatere se kar hitro odločijo in napišejo tistih šest vrstic pa jih pošljejo v božjem imenu z željo, da bi vsaj kavo dobile, če že ne fotoaparata ali jedilnega servisa. Druge že malo bolj premišljajo odgovor, potem ga pa odpošljejo in se vdajo v usodo: kar bo, pa bo. Nekaj že dobim. Morda pojdem celo v Benetke. Saj nič ne stane. Knjigo «Sreča je v tebi» pa prav gotovo dobim. Tretje so pa že bolj preudarne. Imajo veliko željo. Spalnica mora biti njihova. Te razglabljajo in zapisujejo vse dobre domisleke, ki jim včasih kar nenadoma šinejo v glavo. Posvetujejo se s svojimi prijateljicami in znankami. Vse jim pomagajo. Vsak nasvet in domislek hitro zapišejo. Imajo že celo zalogo pripravljeno. Sedaj je pa najtežje izbrati najboljši odgovor.

Da, da, to so križi in težave! Nagrada za 18.000 Din ni kar si bodi. Pa tudi voznja z avtomobilom v Benetke ne more biti, kadar bi se komu zdelo.

Nam se pa vse tako zdi, da bo imel največ težav odsek, ko bo izbiral 44 najboljših odgovorov. To bo težavna odločitev. Ni kar tako, izbrati tisto, kar je najboljšo.

Najvažnejša bo seveda odločitev naročnic. Takrat pa poročemo mi: «Kar bo, pa bo.»

Da ne bo nesporazuma, izpopolnjujemo naš razpis še s tole točko 17:

Tistih 40 do 50 naročnic, katerih odgovori bodo izbrani po odseku za nagradno vprašanje, se drugega glasovanja (čitaj točko 8 na strani 22) ne morejo udeležiti.

To se razume tako, da tiste, ki bodo izbrane, ne morejo odločati o lastnih odgovorih. Zato bodo drugi odgovor poslale samo tiste, ki dobe kot nagrado knjigo «Sreča je v tebi». Te bodo pravične sodnice in bo vsaka dobro pretehtala, kateremu odgovoru bo prisodila svoj glas.

Sedaj je 44 glavnih nagrad in 15.000 knjig za tolažilne nagrade, in sicer:

Darilo konzorcija «ŽENE IN DOMA». Spalnica. Je odličen izdelek trvdke ANTONA ZALÓKARJA iz št. Vida pri Ljubljani. Narejena je iz afriške breze. Obstoji iz tridelne omare, psihe, dveh postelj, dveh posteljnih omaric, mizice in dveh stolčkov. Vrednost Din 18.000.—

Brušeno ogledalo in brušena stekla je darovala trvdka «KRISTAL», d. d., Maribor, ki ima svojo podružnico v Ljubljani, Medvedova cesta št. 38. — Blazini za dva stolčka je darovala tapetniška trvdka A. SITAR, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Darilo uredništva «ŽENE IN DOMA». Tridnevna avtomobilska voznja v spremstvu urednice iz kraja, kjer stanuje obdarovanka, v Benetke in nazaj.

Darilo trvdke «ETA», d. z. o. z. v Kamniku. 8 zabojčkov različnih sadnih konzerv (marmelade, kumarice, gobice, brusnice, gorčice) za osem odgovorov. Vrednost Din 1200.—

Darilo KNJIGOVENICE DELNIŠKE TISKARNE, d. d., Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 10. 5 albumov slik naših pokrajin za pet izbranih odgovorov. Vrednost Din 1000.—

Darilo svetovnoznane trvdke «AGFA-FOTO» v Berlinu. 1 Agfa Standard-kamera za ploščo 65/9 in film 6/9 z Agfa-Trilinear Anastigmat F : 4, 5.

Vrednost Din 950.—

Darilo trvdke «JUGOMERKATOR», lastnik ALOJZIJ PINTAR, Ljubljana-Beograd. 1 jedilni in kavni servis, obstoječ iz 47 kosov za 6 oseb.

Vrednost Din 850.—

Darilo uprave «ŽENE IN DOMA». Tri velike «ELIDA»-kasete in pet manjših «ELIDA»-kaset za osem izbranih odgovorov.

Darilo trvdke B. PAUER, d. z. o. z., tvornica keksov, vafelnov in čajnega peciva, Ljubljana-Siška. 2 kartona finih keksov in čajnega peciva za dva odgovora.

Vrednost Din 800.—

Zavesa za eno okno. Ročno delo DRŽAVNEGA OSREDNJEGA ZAVODA ZA ŽENSKI DOMAČI OBRT, Ljubljana, Turjaški trg št. 4/L. Vrednost Din 780.—

Darilo g. MIRE ZOROVE, Ljubljana, Costova ulica št. 16. Kompletna stora za eno okno, izdelana na tusoru z velikim mrežanim vložkom in čipkami (filet). Ročno delo.

Vrednost Din 750.—

Knjižna nagrada TISKOVNE ZADRUGE, Ljubljana, Šelenburgova ulica. Vrednost Din 514.—

1.) Dekameron (Giovanni Boccaccio) (tri knjige). 2.) Dojenček (dr. Bogdan Derč). 3.) Kako so se vraži ženili (Dom. Filip). 4.) Zadnja pot kapitana Scotta (Pavel Kunaver). 5.) Samosilnik (Anton Novačan). 6.) Zimska pravljica (Shakespeare). 7.) Z ognjem in mečem (Henrik Sienkiewicz). 8.) Zadnji val (Ivo Šorli). 9.) V deželi Čirimurcev (dr. Ivo Šorli). 10.) Boj nalezljivim boleznim (dr. Josip Tičar). 11.) Žrtve (dr. Fr. Zbašnik). 12.) Jubilejni zbornik za petdesetletnico Otona Župančiča.

Darilo trvdke «TEA IMPORT», d. z. o. z., Ljubljana, Večna pot št. 15. 1 doza «Buddha»-čaja, carska mešanica.

Vrednost Din 500.—

Darilo MESTNE PLINARNE v Ljubljani. Plinski štedilnik na dva plamena. Vrednost Din 495.—

Darilo trvdke «PROJA», d. z. o. z., Ljubljana, Aškerčeva ulica št. 5. Fine kavne mešanice lastnega izdelka.

Vrednost Din 410.—

Darilo trvdke J. GOREC, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta (v palači Ljubljanske kreditne banke). Smuči, stremena z gumasto ploščo, palice. Tonkin in maža.

Vrednost Din 400.—

Darilo manufakture «REKORD», Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 8. 4 metre svilenega baržuna za damsko obleko.

Vrednost Din 400.—

Darilo drogerije GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Štiri «Lavendel»-garniture za štiri odgovore.

Darilo trvdke A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Stari trg. Linolej 2 × 1,50 m. Vrednost Din 250.—

Darilo trvdke STANE VIDMAR, Jugoslovanska tvornica dežnikov v Ljubljani, Pred škofijo, Damski dežnik.

Vrednost Din 200.—

Darilo trvdke «ELEKTROINDUSTRIJA», d. d., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13. Prvovrsten likalnik s kompletno priključno garnituro za tok po izberi. Vrednost Din 200.—

Darilo trvdke «FRUŠKOGORAC», Novi Sad. Zastopstvo: A. Pintar, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 14. Steklenica penečega vina «Fruškogorac», sladak, Bermet, Mirisavka. Vrednost Din 170.—

Darilo trvdke MIROSLAVA LEITGEB, Ljubljana, Jurčičev trg. Žametast tekač. Vrednost Din 130.—

Darilo trvdke F. ZORN, d. z. o. z., Ljubljana VII. Lepodvorska ulica št. 23. Damski kovčeg (pravi Lehna Vulkan) havana barve. Vrednost Din 120.—

Darilo založbe «ŽENE IN DOMA». 15.000 knjig «Sreča je v tebi» za 15.000 odgovorov.

Natančni razpis je v januarski številki «Zena in doma»

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00

Pri neprijetnem vremenu

zahteva Vaša koža še posebno skrbno nego z

NIVEA-CREME

da ne postane hrapava in raskava. Najbolje je, če vsak večer obraz in roke temeljito nadrgnete. Toda tudi podnevi, predenj odhajate na prosto, lahko uporabljate Nivea Creme, ker taista popolnoma prodre v kožo, tako da se koža prav nič ne svetli. Nivea Creme Vam da mladostni izraz. Izgledali bodete mladi in sveži.

Razlika napram luksuznim kremam:

Nivea Creme: najvišji učinek, cena nizka.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

kotiček za zdravje

Nekaj besed o izdiranju zob

Piše dr. Kalay Juraj, zobozdravnik v Ljubljani.

(Nadaljevanje.)

Če pridete k zobnemu zdravniku z bolečinami, bi bili najrajši takoj rešeni bolečin. Včasih je to mogoče, včasih pa ne.

Če imate bolečine, ki izvirajo od vnetja zobnega živca, ki je še živ, dobite vložek, ki v dveh urah umori živec ali pa odpravi bolečino. Zgodi se, da za časa teh dveh ur še boli, vendar se da ta bolečina s primernim praškom olajšati. Zgodi se pa tudi lahko, da vas začne zob (ki vas je bolet po navadi samo tedaj, če je prišlo kaj gorkega nanj) kar naenkrat močno boleti. Če pridete takoj k zobnemu zdravniku, vam odpre zob in

bolečina takoj poneha. Če pa čakate več dni, potem se vam utegne zgoditi, da so bolečine še hujše in lahko zatečete. Zdaj seveda ni mogoče tako hitro odpraviti bolečin, ker se je vnela že korenina in kost, zato mora biti človek potrpežljiv. V tem drugem primeru je živec vselej že mrtev. Lahko je odmrl pod plombo ali pa je bil že poprej umorjen. Kakor vemo, ima vsak zob korenino, po eno, dve ali pa po tri, v njih pa je živec. Če ta odmre, pridejo v korenino bakterije, ki povzročajo strup, ta je pa vzrok, da se vname korenina in kost. Več ko je tega strupa, hujše so tudi bolečine. Kadar je tako, je treba zdraviti najprej vneto kost, in šele kadar prenehajo bolečine in otekline, se začne zdraviti korenina. Zdravljenje in desinficiranje korenine je najvažnejše delo zobozdravniške prakse, ker slabo pozdravljen zob nima pomena, če ima tudi najlepšo zlato krono. Seveda ne zadostuje samo, da se zatlači v zob vata, korenine pa ne odpro, kakor se to zgodi večkrat pri nestrokovnem zdravljenju. V takih primerih sem imel vedno občutek, da tisti, ki je tako »zdravil«, ni vedel, da ima zob sploh korenine. Takšno »zdravljenje« je brez pomena. Na drugi strani je pa tudi res, da se vsak zob ne da pozdraviti, kakor se vsaka pljučnica ne da. Mora se samo pomisliti, da je vsak zob del celega organizma, in kakor se ne more en prst ločiti od telesa brez njegove škode, tako se tudi ne more zob smatrati kot celota zase, ampak samo kot del celote. Zato mora zob, če je že tako gnil, da se ne more več pomagati, ven. Drugo vprašanje je, zakaj boli zob, če je že korenina pozdravljena? Odgovor je ta: korenina ima en glavni kanal, ki je večinoma dostopen, včasih pa tudi ne. Zob pa ima razen tega še male kanale, ki niso dostopni. Z našimi zdravili ne moremo vedno uničiti vseh bakterij, ki so v kanalu. Bakterije se opomorejo in začnejo zopet delati svoje strupe, in zob začne naenkrat boleti. Ta proces se največkrat vrši pri zobeh, ki so bili že brez živca in so bili zdravljeni. Pri zobeh, ki jim je bil živec umorjen, se to ne zgodi tolikokrat, če se je delalo sterilno, to je, če niso prišle bakterije v kanal. To je torej zopet čisto specialistično delo, ki ga lahko izvrši samo strokovnjak-zdravnik dobro.

O tem, kako velikanskega pomena so zobje za zdravje človeka in kako nevarne so bakterije, ki so v zobeh, bomo pozneje razpravljali.

(Dalje prihodnjič.)

Vnetje sklepov je večkrat vzrok, da človek ohromi.

Gamakompresa je pripravna za vsak del telesa. Zdravite se doma s pistyanskim vulkanskim blatom. Ena kocka »Pi. Qa« (za pripravljanje obkladkov) ali Gama-kompresa (že narejen obkladek) zadostuje za eno zdravljenje. Vprašajte za svet svojega zdravnika! Glavno skladišče drogerija GREGORIČ v Ljubljani, Prešernova ul. 5, in v vseh lekarnah.

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlične kakovosti!

Franja Mohorčičeva:

Razstava čipk na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani

Ko nas je nedavno na izletu pri Sv. Treh Kraljih zajela prav strupena burja, smo se zatekli v prvo kmetiško hišo na gorko peč. Ob peči na klopi ni bilo namreč nič prostora. Sedela so na njej dekleta, ki so tako hitle klekati, da so kleklni kakor cimbele odmevali po prostorni «hiši». Kleklale pa niso samo navadnih čipk, domača hčerka je imela skoraj vso blazino pokrito z belim papirjem. «To mora biti pa že nekaj boljšega», smo ugibali. «Pokaži no», je rekla mati, ko nas je slišala. Takšno čipko je delala, da bi jo lahko razstavila v elegantni bruselski pasaži. «Ve-

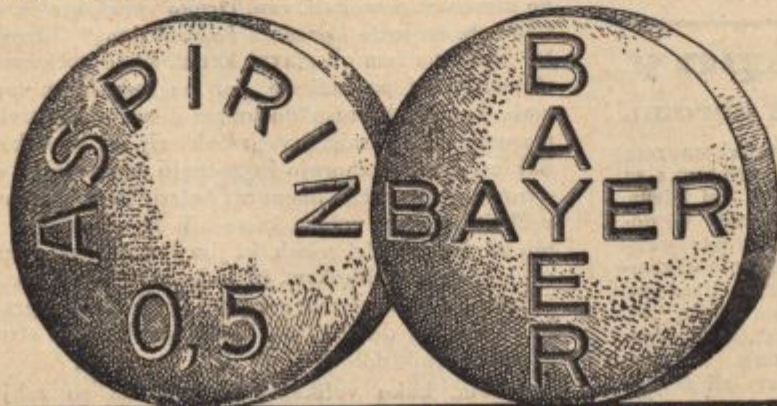
ste, v Horjul je hodila v kleklarsko šolo», je zadovoljno pripomnila mati.

Ženski domači obrt se je pri nas razvil največ po deželi, dokaz, da naše žene smotrno izrabijo vsak prosti čas, ki jim ostane od gospodinjstva. Takih žen in deklet, ki pomagajo družini s tem zaslužkom, je pri nas okrog osem tisoč. Posebno zaslugo za razvoj in napredek ženskega domačega obrta ima pač Državni osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani, ki ima stalne tečaje za izobrazbo žen po raznih krajih, tako na primer: v Prevaljah za file, v Jesenicah za toledo, v Zireh in Kamni gorici za kleklanje in še drugod. Zavod pa ne skrbi samo za dober strokovni pouk, marveč daje izvežbanim delavkam tudi stalna naročila. Da pa opozori javnost na svoje izdelke, prireja ob vsaki priliki razstave doma in v inozemstvu. Kako so njegovi izdelki upoštevani, so dokaz razna odlikovanja in diplome, s katerimi je bil odlikovan.

«To je fotografija razstavnega prostora v Haagu», mi je pokazal gospod ravnatelj, ko sem si letos prišla ogledat božično razstavo. «Tu je pa fotografija tiste garniture, ovratnik in zapestniki, v bruselski tehniki po slovanskih motivih, ki jo je podarilo naše trgovsko ministrstvo nizozemski princesi Julijani, ki je pokazala posebno zanimanje za naše čipke. Pokazal mi je tudi fotografijo vitrine, v kateri so bile razstavljene naše kleklane čipke v Kopenhagenu. Zanje se je posebno zanimala danska kraljica. Naše trgovsko ministrstvo ji je poklonilo tam razstavljeno čajno garnituro. Srebrna medalja s pariške razstave iz leta 1925., Grand prix z razstave v Barceloni iz leta 1929., zlata medalja z razstave v Solunu iz leta 1930. in razne diplome pričajo o visoki kvaliteti izdelkov.

Preprosti stari vzorci so poživljeni z barvastimi in efektnimi nitmi in pa z efektnimi tehnikami. Ker je ta način dela preprost, so tudi izdelki poceni. Čajne garniture iz belokrajinskega platna, okrašene s križci in obrobljene s čipkami v stilu belokrajinskega križčastega vezanja so tako dekorativne, da se lahko pogrnejo na vsako mizo. Prav tako lepe so tudi garniture za kavo. Od finejših del je pravi biser kleklani prtič v starobenečanski tehniki, izdelek žirovske kleklarske šole. Z Jesenic so pa razstavile namizni prt v tehniki toledo, kakršne vidimo fotografirane v najelegantnejših revijah. Originalen je prtič, ki ima uvezen vzorec iz stare peče in je obrobljen s kleklano čipko v enakem vzorcu. V oddelku za file me je presenetil namizni prt, sestavljen iz različnih motivov. V tej tehniki je posebno velika zaloga zaves, ki tudi v ceni že konkurirajo tvorniškim izdelkom. Poleg tega je pa na razstavi še vse polno čipk, raznih motivov,

prtičev, robčkov itd. Kdor kupuje praktično darilo, bo gotovo našel kaj po svojem okusu. Večina vzorcev je originalnih, saj zavod razpolaga z dobrimi strokovnimi močmi in specialnimi risaricami. Vzorce pa prispevajo tudi naši umetniki. Če kdo ne najde vzorca po svojem okusu, si ga lahko preskrbi sam ali pa si ga da narisati v inozemstvu, izdelati pa naj ga le da doma našim skromnim in pridnim domačim delavkam, da jim s tem pomaga do njihovega že itak skromnega zaslužka.

ASPIRIN tablete v omotih po 20 in po 2 tableti jamčijo, da so pristne.

Gospodične

129.-

Vrsta 5485-80

Idealni čevlji iz crêpe de Chine za ples in salon

Rata

Danes ni več mogoče iti na ples brez elegantnih čevljkov. - Vsak moški obrača pozornost na Vaše nožice.

Želimo, da v naših čevljkah vzbudite splošno pozornost in smo zato pripravili za Vas nove modele iz svilenega atlasa crêpe de Chine in raznih brokatov, ki jih barvamo v enakem tonu, kakor je Vaša obleka.

KAKO SI POIŠČEM SLUŽBO?

(Nadaljevanje.)

Na delu

Računam, da si svoje priprave izvršila vse popolnoma v redu. Ali si sestavila natančne zaznamke o svojem znanju in svojih sposobnostih? Veliko jih je, kaj? Več, kakor si pričakovala. Saj človek po navadi sam ne ve, kaj vse zna. Šele takrat, ko samega sebe takole razčleni, analizira, kakor smo analizirale včasih v šoli razne stavke, šele tedaj si ustvari lahko primerno sliko o sebi.

Natančna bilanca o tvoji zalogi znanja in sposobnosti leži pred teboj. A zaznamkov še ni konec. Spomni se vseh ljudi, ki jih poznaš. Kar napiši jih na list papirja. Najprej ime, potem naslov, potem pa, kaj lahko tisti znanec stori zate, kadar si boš iskala službo. Vsak ti bo rad storil, kar bo v njegovih močeh, če se boš obrnila nanj. Ta ti bo povedal nove naslove, oni ti bo dal priporočilo na svojega znanca, tretji te bo priporočil pri tej ali oni tvrdki, četrti ti bo morda lahko že kar službo preskrbel, če mu boš povedala, da jo iščeš in kaj vse znaš. To ti bo vendar lahko na podlagi vseh tvojih zaznamkov.

Tudi vrsto svojih znancev in prijateljev moraš najmanj teden dni vsak dan pregledati in izpopolniti. Odkrila boš čudeže. Število bo raslo, možnosti za zaposlitev bo vedno več. Tvoj pogum bo rasel, postala boš prepričana o sebi in svojih sposobnostih. To bo rodilo samozavest, trden nastop in simpatijo pri človeku, ki se mu boš ponudila. Vsak dan boš bližja svojemu cilju, le če boš zadosti močno hotela. Znan ameriški milijonar je nekoč dejal novinarjem, ko so ga bili povprašali o tem in onem: «Vsak človek more, če hoče. Kdor pravi, da ne more, ta noče.» Človeku, ki je v življenju toliko doprinesel, da si je iz nič ustvaril težke milijone, takemu človeku že lahko mirno verjamemo. In če pomisliš tudi sama, boš spoznala, da je to res. Če enkrat dosti močno hočeš, že poiščeš pravo in najbližjo pot do svojega cilja.

Kadar imaš natančen zaznamek svojih dobrih prijateljev in znancev, piši vsakemu posebej ali pa jih obišči, če te to ne stane preveč. Povej jim svojo namero in jih naprosi za svet in pomoč. Mnenja posameznikov si dobro zapomni, zlasti pa si napiši sproti vse naslove in podatke, da jih ne pozabiš. Prosi jih samo nasveta in posredovanja. Nikakor pa ne jemlji podpor. Naj te samo priporočajo pri ljudeh, ki bi te lahko zaposlili, vendar naj oni ne prosijo zate. To moraš storiti sama, če hočeš napraviti dober vtisk. Če nihče ne ve nič o kaki prosti službi, naprosi vsakogar, naj opreza na vse strani in naroči, če more, tudi svojim znancem in prijateljem, da še ti poizvedujejo in mu sporočajo.

MLADE MATERE!

Zdravje in razvoj svojega dojenčka boste najbolje pospeševale, če ga hranite z znanim Krompecherjevim redilnim sredstvom

ZAMAKO.

Prirejen je na poseben način iz najboljšega gorskega **ovsa** in ima v sebi vse njegove redilne snovi in vitamine. Odlično sredstvo za umetno hrano in za čas, ko odstavljate otroka od prsi.

Izvolite zahtevati knjižico o negi in prehrani dojenčka, ki Vam jo pošlje brezplačno in poštne prosto glavno zastopstvo za kraljevino Jugoslavijo:

Higijenski farmacevtski laboratorij „PARACELsus“ k. d. Zagreb 3.

R e v m a t i z e m

je zavratna bolezen, iz katere izvirajo vse obolelosti.

Zdravite se doma s pistyanskim vulkanskim blatom. Ena kocka „Pi. Qa“ (za pripravljanje obkladkov, ali „Gama-kompresa“ (že narejen obkladek) zadostuje za eno zarav-

ljenje. Vprašajte za svet svojega zdravnika!

Glavno skladišče drogerija GREGORIČ v Ljubljani, Prešernova ul. 5, in v vseh lekarnah.

Čim več ljudi bo na straži, tem večja je možnost, da hitro dobiš kaj primernege. Na ta način moraš organizirati vso poizvedovalno službo.

Sama pa pregleduj vsak dan na vse zgodaj časopise in primerjaj oglase s svojimi zaznamki. Hitro boš našla kaj ustrežajočega. Če nimaš v bližini nalepljenega lista, poprosi znanca, da ti ga posodi za tistih pet do deset minut. Vsak ti bo rad storil to uslugo. Če kaj najdeš, si hitro napiši številko, naslov in geslo in se odpravi na pot. Kdor prvi pride, prvi melje! Niti trenutka ne smeš zamuditi. Če je treba napraviti ponudbo, ne čakaj. Stori takoj. Ako je pošta v bližini ali tisti urad, kjer moraš položiti svojo ponudbo, lahko storiš, kakor je že neka uradnica storila. Ker ni vedela, katera tvrdka išče nameščenko, si je kupila največjo kuverto, ki jo je sploh dobila. Vanjo je vtaknila svojo ponudbo. Pa se je postavila pred pošto in opazovala zgodaj zjutraj sluge, ki so odnašali pisma iz predalov v svoje urade. Ko je pri nekem ugledala svojo ogromno kuverto, je šla za njim in tako prišla do tvrdke, ki je iskala novo uslužbenko. Vstopila je in se ponudila še sama. Osupel jo je pogledal šef in vprašal, odkod ve, da on išče novo moč. Pa je pojasnila gospodična svoj domislek in seveda dobila službo.

(Dalje prihodnjič.)

Potočnikova Truda

Koroška povest. Češko spisala Gabriela Preissova.

Prevedel Ivan Podgornik. (Konec.)

«Kaj čem, otrok se je popravil in vem, da ga mati doma že komaj čaka», je rekla počasi. «Lepo je tukaj, draga gospa, nič ne rečem, a pri nas doma se mi vendar zdi še sto-krat lepše.»

«Pomlad in poletje morata biti neizrečensko lepa tam v tistih vaših gorah,» sem se spomnila na šolsko nalogo učenke Trude, «ali kadar se jesen nagiblje h kraju in pa pozimi vam mora biti pa le dolgčas, ali ne?»

«Vem, kaj mislite,» se je bridko nasmehnila, kakor bi se ji zdele smešne moje besede.

«Moj mož mi je nekoč rekel: „To je kaj prav, da se nisi nikdar okužila s tisto velikomestno kulturo. Ona deluje kakor alkohol.

Jaz, ki sem bil v svojih mladih letih tako hitro iztrgan iz njenega objema, sem že začel izkoprnevati tukaj v teh hribih in gotovo bi bil šel za svojim alkoholom, da me nisi ti zadržala. Tako pa sem vse svoje vedečno spoznanje osredotočil nate in se polagoma tukaj zapletel med korenine... Človek bi skoraj ne verjel, da znajo biti tudi gore zapeljive...»

Tako je govoril on, jaz pa, ki sem se tam rodila, ki me usoda ni nikdar za dalje časa zanesla v druge kraje in ki me je ondi doletela velika sreča in velika bridkost, bi se kje drugje že skoraj več ne udomačila. Saj sem videla vendar nekaj sveta. Bila sva z močcem trikrat v Pragi, se ustavila na Dunaju, v Gradcu, enkrat celo v Salzburgu. Bila sva v Benetkah, v Celovcu vsa ta leta gotovo stokrat, naročena sem še danes na dva lista in več knjig, tako da malo že vem, kaj se godi križem sveta...

Ali moje domovine mi nič na svetu ne nadomesti, saj se mi zdi, kakor bi tam v tistih sivkastih meglah, ki se vlačijo po gorah, res včasi rojenice rajale, zlasti jeseni in pozimi...

Le pridite k nam pogledat... Moj mož je samo na domačem vrtu zasadil več ko tri sto sadnih dreves in po njegovem zgledu so zasadili drugi cele vrtove, kjerkoli je bil kak kotichek varen pred severom. In kadar človek takole, kadar pride jesen, pregleduje letino, se vsakemu popotniku zasmee srce. Okoli in okoli cerkve same jerebrike, ki z njih vise do pozne jeseni cele kobule rdečih koral... Ptiči, kar jih ne gre čez morje, se po teh jerebrikah preganjajo kakor obsedeni... Vem, da poznate tiste čudovite barve listja, kadar se prelivajo v rdečkasto in rumenkasto... Ko bi pogledali iz moje zgornje izbice, bi vam ta krasota, ki jo jesen pri nas razklada, kar oči pobirala...

Vi mislite, da se pozimi dolgčas plazi okoli naših oglov? Le vprašajte vse tiste, ki k nam prihajajo: tkalce, čevljarje, zavarovalne agente, slikarje, turiste, rožarice s koreninami, mlinarskega hlapca, ki se na svoji poti iz mlina v mlin nalašč pri nas oglasi, samo da bi se ogledal po gorah in dolinah, medicarja, platnarico in brusača, ali smo res zapuščeni, kadar v skednju opojno diši seno, kadar je kašča polna jabolk, tepk in suhih češpelj, kadar po hiši diši po rženem kruhu in kadar vise v shrambi celi rajžlji suhih klobas.

Poročile so se naročnice gospodična Marija Renuševa z gospodom Jožefom Šetino iz Gotne vasi, gospodična Fanika Habjanova z gospodom Norbertom Burndorferjem iz Pristave, gospodična Anica Pirkovičeva z gospodom Slavkom Škerjancem iz Ljubljane in gospodična Zlata Balonova z gospodom Ludvikom Ludovajem iz Zagorja.

Iskreno čestitamo!

G o s p e

19.-

Polovična galoša

Vrsta 8805-68

Obliko Vaše drage obutve pa tudi Vaše zdravje bodo obvarovale ob dežju, snegu in blatu edino le naše polovične galoše. Prodajamo jih z garancijo za skromno ceno samo Din 19.—. Kupite jih v naši najbližji prodajalni.

Bata

PRELEPE KODRE

dobite čez noč brez škarij za onduliranje s preparatom „Lotion Isolde“ in s kodralkami „Femina“. Ohrani dolgo in trajno pričesko pri damah in gospodih in napravi tudi puste lase mehke in bujne. Uspeh in neškodljivost zjamčena! „Isolde“ 25 Din, kodr. like „Femina“ po 8 Din.

Lasje vam lepše rasejo, če uporabljate naš biološki balzam za okrepitev las. Tenki, slab in krhki lasje postanejo polni, gosti in bujni, dobe naraven blesek in postanejo mehki kakor sviča. Po tem balzamu vam lasje ne izpadejo in tudi ne osive pre zgodaj. Cena 35 Din.

Originalne preparate

Schröder-Schenke razpošilja proti odkupnini (poština 12 Din) ali pa proti naprejšnjemu plačilu (poština 6 Din) samo založna za Jugoslavijo „Omnia“, oddelek V/5, Zagreb, Draškovičeva 27.

Za tečajte brez plač i ilustrirani cen ki! Ne sprejemajte posarenenih reči! Originalni preparati Schröder-Schenke imajo svetovni sloves in so stari že 35 let. Glejmo preprodajalec po vseh večjih krajih.

Ali to morda še najbolj veseli tiste, ki se pri nas ustavljajo, in pa naše domače, ki radi veliko jedo in se radi na glas smejejo... Jaz pa v svojem zimskem vrtičku, odkoder gledam na zameglene gore in na tisto cerkvico sredi jerebik, ki ob njej počivata moj mož in

Za negovanje obraza

potrebujete na vsak način

ISLA SCHLAMM

naravni radioaktivni mulj (glen) iz kopališča v Ischlu za obkladke na obrazu. Odpravlja gube in pomlaja uvelo kožo. Preprosta uporaba po navodilu, ki je priloženo vsakemu ovitku. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke.

Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d. Zagreb 3.

sin, jaz sem se že vsega naveličala. Ničesar več ne potrebujem in ne zahtevam od sveta. Moja stara mati se še urno obrne po hiši, po sto opravil opravi na dan, in tako tudi moja hči Truda in zet. Toda v meni se godi nekaj drugega kakor v ljudeh našega rodu, jaz imam, kako bi rekla, svoje kraljestvo, ki je

sicer majhno in tesno, a ne moti nikogar, ker se omejuje samo na to zgornjo izbico.

Otroci priteko večkrat k meni, ali hitro jih pograbilim za roko, da mi tam kaj ne premečejo, polomijo ali pomečkajo, pa grem hitro z njimi v našo veliko sobo, kjer jim pripovedujem pravljice ali jim pa zaigram na klavir tistih par pesemc, kar jih še znam... Šivam tudi še vse za otroke in kjer je kaj treba, ali to delam najrajša, kadar sem sama. Doli grem samo takrat, kadar z našimi ljudmi jemo vsi skupaj za eno mizo ali pa kadar grem z otroki na vrt ali pa na naš travnik. Moja hči Truda pravi večkrat: „Moja mati, ta je pri nas

NEGOVANJE LEPOTE

na medicinsko-kozmetični podstavi je nova smer, ki je zares dobra, če se za to uporabljajo pripomočki, katerim z medicinske strani ni prigovora, kakršni sta Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Za vnaprej poslanih 40 Din pošlje 2 lončka brez nadaljnjih stroškov lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 280, savska banovina.

samo še gospa učiteljeva, ona se je že otesla kmetiških skrbi...“

Nisem si mogla kaj, da bi vam, ljuba gospa, vsega tega ne povedala. Ako bi bila sila, vse še postorim, kar je treba v kuhinji, v hlevu, na polju in v skednju. Toda mene so moje življenjske izkušnje izmodrile in mi ublažile nekaj, kar ima vsak človek skrito v srcu kot nekakšno tenčico, pa se bojim, da mi takoj počí srce, ko bi se kaj ob to tenčico obrsnilo...

Zdi se mi, kakor da sem po možu vse prevzela: vse njegove želje, skrbi in nade. To vse nosim voljno v svojem srcu, in ker kakor slabotna ženska ne morem hoditi po tistih njegovih javnih potih, vpletam vse to, kar se mi

MANUFATURA
Ljubljana, Aleksandrova c. 8
Maribor, Aleksandrova c. 51

Kupujte na obroke

blago za oštime, obleke, platno in drugo potrebšćine, ker je to v današnji krizi najbolj praktično

Posetite nas!

Za tečajte potnika

Česa žena ne prepušča možu.

Skrb za svojo intimno toaleta. Zato skrbi sama. Vsak dan irigira in uporablja za razkuževanje dve kavni žlički

SANOFORM-a
na 1 liter vode.

S tem se obvaruje vseh neprijetnosti, ki so velikokrat posledica nepravilne nege.

Navodila o pravilni uporabi so priložena vsaki steklenici. V vsaki lekarni in drogeriji ga dobite.

Lahko pa naročite Sanoform pri **Chemotehni**, d. z. o. z. v Ljubljani, Mestni trg št. 10 (Skabernetova hiša na dvorišču).

Originalna steklenica ima znak:

poraja v duši, samo v pripovedke, ki jih pripovedujem svojim vnučkom, saj moja hči in zet, ki jima je bil moj mož že davno dal vsa potrebna navodila, dobro vesta, kako morata delati, da ostaneta poštena Slovenca, ki prav gotovo še dočakata lepših časov...

Vam, draga gospa, bi iz srca rada pokazala tisto svojo izbico, ali najrajši bi, če pridete k nam, kadar zapade sneg, takrat je, verjemite, najlepši razgled, takrat bi tudi najhitreje zagledali naše rojenice. Pravijo, da so se s triglavske strani preselile na Golico, kakor je zadnji čas rad trdil moj mož... Zdaj pa lahko noč, glejte, povsod že ugašajo luči...

NOV POKLIC

za dame in gospode, ki se hočejo ukvarjati doma s strojnim pletenjem. **Zajamčea za sluzek do 1500 dinarjev na mesec**, ker smo pripravljene prevzeti napleteno blago, plačati mezdo in dati prejico za pletenje. Pišite še danes za brezplačne prospekte na naslov: Jugoslovanski RUDOLF MOSSE, d. d., Zagreb številka 107, Jelačičev trg 5.

«Dejte, pridite k nam pogledat, kadarkoli vas bo volja!» je še rekla s pritajenim glasom, «moji vnučki vam zapojejo tudi kakšno češko pesemco...»

In nasmehnila se je skoraj tako kakor takrat, ko je mlada Truda obetala nekaj posebnega tiste dni, ko ji je cvetelo mladoletje... V njej le še ni vse popolnoma zamrlo... in ta njen smehljaj je bilo najlepše darilo, ki ga je mogla dati človeku...

Segli sva si v roko za slovo.

«Lahko noč, moja Truda!» sem potihem zašepetala, prevzeta od zadnjega verza njene življenjske pesmi... Odstrezala sem njeno podobo, ki se je vse bolj odmikala in spajala z vrsto visokih dreves, kakor bi hotela v njih vtoniti... Nekaj trenutkov je prhutala samo še njena glava v temnem zelenju kakor razpete kreljuti ptiča albatrosa, ki so se doteknile moje lastne poti...

LITOGRAFIJA

ČEMAŽAR IN DRUG
LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izdeluje vsa litografska dela
po najsolidnejših cenah

Telefon številka 25-69

Zahtevajte ponudbo!

Naročnina za list s krojno prilogo je za vse leto Din 68—, za pol leta Din 35—, za četrt leta Din 18—. Za Ameriko in inozemstvo dolarja 2—. Posamezna številka stane Din 5—, krojna priloga Din 2—.

Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravnništvo Rija Podkrajškova.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10/L

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavniki Miroslav Ambrožič).

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah

izvršuje
najsolidnejše
klušarna

ST. DEU

LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

mj

VAŠ ČEVELJ

PODRUŽNICE

Beograd - Celje - Crikvenica - Karlo-
vac - Kragujevac - Ljubljana - Maribor
Murska Sobota - Novi Vrbas - Osijek
Sarajevo - Skoplje - Sombor - Split
Subotica - Sušak - Šibenik - Vršac
Vukovar - Zagreb

MRAZ IN ZIMA

bosta šele na-
stopila, zato do-
polnite svoje
zaloge kuriva.

Najbolje
Vam postreže
s I^a TRBOVELJ. PREMOGOM,
SUHIMI DRVMI ali s KOKSOM

tvrdka

DOM. ČEBIN

WOLFOVA ULICA 1/II.

Tel. 20-56

Tel. 20-56

Ali je Vaša znanka že naročnica Zene in doma?

Za ulico in za ples

DVA PARA
ZA SAMO

DIN **138**.-

Naša služba do odjemalcev obstoji v stremljenju, da damo za čim manj denarja čim večjo protivrednost. To pot Vam predlagamo naše praktične čevlje „P u l o v e r“, ki Vas bodo varovali pred mrazom, vlago, dežjem, snegom in blatom. Lahki so, da jih na nogah ne boste niti čutili. Izdelani so celi iz gume in podloženi z volnenim trikojem. Zato se nogam voljno priležejo in jim dajo majhno obliko in elegantno linijo, stanejo pa samo Din 69.—

69.-

Vrsta 9315-03

Za neverjetno nizko ceno dva lepih punaps čevljev iz satena. Za malo denarja, velik luksus. Prav takšne lahko dobite iz svilenega atlasa za Din 129.—

69.-

Vrsta 9375-03

Vedno so elegantni in vedno moderni preprosti čevlji s sponko. Prav takšne lahko dobite iz svilenega atlasa za Din 129.—

69.-

Vrsta 1345-03

Čeveljčki s sponko iz črnega satena in z nizko peto. Zelo lahki so in udobni. Prav take lahko dobite iz svilenega atlasa za Din 129.—

69.-

Naši čevlji iz satena so priljubljeni po vsem svetu. Za malo denarja ste vedno solidno in elegantno obuti. V naših pulovrih in v čevljih iz satena lahko greste brez obotavljanja na promenado, v pisarno in na ples. Vselej boste solidno in dobro obuti. S to ceno damo vsakomur možnost, da mu ni treba nositi v snežkah stare in izrabljene obutve, ker prodajamo naše čevlje iz satena samo za Din 69.—. Vse naše prodajalne so oskrbljene s to obutvijo, da vsakdo lahko izkoristi naše dolgoletne izkušnje in proučevanja, kako bi Vam čimbolje in ceneje postregli. Kupite pri nas 2 para samo za Din 138.—. Uživali boste v njih, ker ne bodo žutili Vaših nog niti Vašega žepa.

Bata